شیوازه‌کانی نووسینی پیشکه‌وتوو بۆ به‌بازارکردنی ئۆنلاین

تویژینه‌وه‌یه‌کی وهرسی شیکارییه‌ی سایته‌کانی (ئاویژه، شار، کرینوفرۆش) به‌نموونه

پ.ی.د. ناریانا نییراھیم محمەد

به‌شی راگه‌یاندن، کۆلیژی ئاداب، زانکۆی سه‌لاحه‌دین، هه‌ولیر، کوردستانی عیراق
dr-aryana@live.com

پوخته

زانباریه‌کانستۆیژینه‌وه

به‌رواری تویژینه‌وه:

وهرگرتن: ۲۰۲۰/۸/۳

په‌سهندکردن: ۲۰۲۰/۹/۲۱

بلاو کردنه‌وه: هاوینی ۲۰۲۰

ووشه سه‌ره‌کییه‌کان

(Methods,

electronic writing,

marketing,

websites,

Language and writing

literature

Doi:

10.25212/lfu.qzj.5.3.01

ئه‌م تویژینه‌وه‌یه هه‌ولیکه بۆ خستنه‌رووی شیوازه‌کانی نووسینی پیشکه‌وتوو و نوێ له به‌بازارکردن و ریکلامی ئه‌لیکترۆنیدا، وه‌ک پێویستییه‌کی سه‌رده‌م بۆ ئه‌م بابته و به‌هۆی پیشکه‌وتنی ته‌کنه‌لوژیا و ئامرازه‌کانی گه‌یاندن که لایه‌نی نووسینیشی گرته‌وه، واته به‌کاره‌ێنانی ته‌کنیکی نوێ و سه‌رده‌میانه له ناو تیکستدا. ئاشکرایه سه‌ره‌له‌دانێ ئینته‌رنێت و دروستبوونی سایت و تۆره کۆمه‌لایه‌تیه‌کان بووه هۆی وه‌رچه‌خانیك له بازارگه و دونیای ریکلامدا، بۆیه چه‌مکی نوێ سه‌ری هه‌لدا به‌ناوی (online marketing) وه‌ک بزنسیکی کاریگه‌ر و سه‌ربه‌خۆ مامه‌له‌ی له‌گه‌ل ده‌کرت. له‌م سۆنگه‌یه‌وه شیوازی تیکست و نووسین له بازارسازی ئه‌لیکترۆنی گرینگی خۆی هه‌یه له خستنه‌رووی به‌ره‌م و راکیشانی سه‌رنجی به‌کاربه‌ر، بۆیه له نووسینی تیکستی ریکلامی ئه‌لیکترۆنی بۆ به‌ره‌م زۆر گرنگه و شه و ده‌سته‌واژه‌ی نوێ و سه‌رنجراکیش به‌کاره‌ێنرت هه‌روه‌ها وشه‌کیلی و ناویشانه سه‌ره‌کی و لاوه‌کیه‌کان زۆر گرنگ، به‌جۆرێک وا له به‌کاربه‌ر بکات یاری کرین بدات، هه‌روه‌ها ئه‌گه‌ر تیکسته‌که‌ش جولاو بێت زیاتر به‌رچاوده‌که‌وێت. سه‌ره‌رای ئه‌وه‌ش ره‌نگ و باگراوه‌ند و وێنه و جۆری فۆنت رۆلی خۆیان ده‌بینن له‌ چۆنیه‌تی پێشاندانی تیکستی ریکلامه‌که، بۆیه پێویسته به‌ وردی له‌ به‌رچاوبگیریت به‌شیوه‌یه‌ک هونه‌رکاری و داھێنانکاری تیدا به‌کاربیت بپێته هۆی به‌ره‌وپێشچوونیکی ته‌واو له‌ نێو رکابه‌ره‌کاندا. بۆیه به‌ پێویستمان

2

به‌هه‌مه‌په‌نه‌ران هه‌ولده‌ن هاوته‌ریبی داخوازیه‌کانی جه‌ماوه‌ر بن. بۆ ئه‌م مه‌به‌سته‌ گۆرانکاری له‌ شپۆازی نووسینی خسته‌ه‌رووی به‌ره‌مه‌کان په‌یدا بوو وه‌ هه‌روه‌ها ته‌کنیکی نوێ و پێشکه‌وتوو په‌یدا بوون له‌سه‌رحه‌م لایه‌ن و فاکته‌ره‌کانی بازاری ئه‌لیکترۆنی . سه‌ه‌ه‌رای ئه‌وه‌ش ئه‌م مۆدیلێ بازارسازییه‌ وایکرد به‌ره‌مه‌په‌نه‌ران به‌دوای که‌سانی پسپۆر له‌ نووسین و دیزاینکردنی بۆ ریکلامی کالاکانیان دا بگه‌ڕین بۆئه‌وه‌ی بتوانن زۆرت‌رین کریار بۆخۆیان ده‌سته‌به‌ر بکه‌ن. ئه‌م توێژینه‌وه‌یه‌ له‌ پێشکه‌ی و سێ باسدا پێکدێت باسی یه‌که‌م چوارچۆیه‌ی گشتی توێژینه‌وه‌ که‌ میتۆد و لایه‌نه‌ تیۆرییه‌که‌ی توێژینه‌وه‌ ده‌گه‌ڕێته‌وه‌خۆ و له‌ باسی دووه‌مدا شپۆازه‌کانی نووسین و تیکستی ریکلام و بانگه‌شه‌ی به‌ره‌مه‌که‌ له‌ ناو بازاری ئه‌لیکترۆنیدا (ئۆنلاین) که‌ نووسین و وشه‌ و ده‌سته‌واژه‌ی ریکلامه‌که‌ زۆر گرنگه‌ بۆ سه‌رکه‌وتنی به‌ره‌مه‌که‌. لێره‌دا له‌ چه‌ند باسێکدا گه‌نگه‌شه‌ی ئه‌م توپیکه‌ کراوه‌، باس له‌ نووسین له‌ میدیای ئه‌لیکترۆنی و شپۆازه‌کانی نووسینی داھینه‌رانه‌ کراوه‌، له‌ باسی سێیه‌مدا باس له‌ بازاری ئه‌لیکترۆنی و ئۆنلاین گرنگی و هه‌روه‌ها چۆنییه‌تی خسته‌ه‌رووی به‌ره‌مه‌ و دواتر باس له‌ رۆل و گرینگی دیزاین کراوه‌ له‌ تیکستی ریکلام دا. تیایدا چه‌ند نموونه‌یه‌کی ریکلامی له‌ سایته‌ ئه‌لیکترۆنییه‌ کوردیه‌کاندا شیکراوه‌ته‌وه‌. دواتر ئه‌نجامه‌ گشتیه‌کان خراوه‌ته‌روو له‌ گه‌ڵ پێشنیاز و لیستی سه‌رچاوه‌کان.

2- میتۆد و لایه‌نی تیۆری توێژینه‌وه‌:

1/2- کێشه‌ی توێژینه‌وه‌ : بریتیه‌ له‌ پێویستییه‌کی پێنه‌کراو یان هه‌لویستیکی دیارنه‌کراو یان پرسێکی بۆ به‌دواداچوون، واته‌ کێشه‌یه‌ک پێویستی به‌ چاره‌سه‌ری هه‌یه‌، له‌م توێژینه‌وه‌یه‌دا کێشه‌که‌ بریتیه‌ له‌ خسته‌ه‌رووی گرنگ‌ترین شپۆازه‌کانی نووسینی پێشکه‌وتوو بۆ به‌بازارکردنی ئۆنلاین که‌ له‌ چه‌ند پرسپاریکی سه‌ره‌کی یاخود کۆمه‌له‌ پرسپاره‌ له‌خۆده‌گه‌ڕێته‌وه‌، وه‌ک:

- گرنگ‌ترین شپۆازه‌کانی نووسینی ئۆنلاین چین؟
- چه‌مک و بنه‌ماکانی به‌ بازارکردنی ئۆنلاین چین؟
- شپۆازه‌ کاریگه‌رییه‌کانی نووسین بۆ به‌ بازارکردنی ئۆنلاین چین؟

2/2- گرنگی توێژینه‌وه‌: گرنگی توێژینه‌وه‌ له‌وه‌دا ده‌رده‌که‌وێت تا چه‌ند بابته‌که‌ نوییه‌ و سوودی بۆ کۆمه‌لگاکه‌ هه‌یه‌، له‌م توێژینه‌وه‌یه‌دا راده‌ی شپۆاز و ته‌کنیکی نووسین له‌ به‌بازارکردنی به‌ره‌مه‌مێکدا به‌شپۆه‌یه‌کی ئه‌لیکترۆنی کاریگه‌ری له‌سه‌ر به‌ره‌دان و بلابوونه‌وه‌ی به‌ره‌مه‌که‌ له‌ بازار و له‌نیوان به‌کاربه‌راندا ده‌ستنیشان ده‌کات، وه‌ تاچه‌ند تیکستی ئاشکرا و سه‌رنجراکێش و دیزاینیکی به‌رچاو به‌کاربه‌یئریت بۆئه‌وه‌ی به‌ره‌مه‌که‌ پیرفروشته‌بێت.

3/2- ئامانچی توپژینه وه: له هه ر توپژینه وه یه ک پپووسته ئامانجیکی دیارکراوی خۆی هه بییت یان کۆمه له ئامانجیکی سه ره کی له خو بگریت، له م توپژینه وه یه دا ئامانج دۆزینه وه وه ده ستنیشانکردنی گرنگرین شیوازه کانی نووسین و ته کنیکی به کارهاتوو له به بازارکردنی نه لیکترۆنییدا ده گریته وه.

4/2- کۆمه لی توپژینه وه: بریتیه له و بواره ی که توپژه ر ده یه ویّت کاری له سه ر بکات و نه نجامی توپژینه وه که ی به سه ردا گشتگیربکات، کۆمه لی نه م توپژینه وه یه بریتیه له میدیای نه لیکترۆنییدا (ئۆنلاین).

5/2- مشتیه ی توپژینه وه: مشتیه به شیکه له کۆمه لی توپژینه وه، نه ویش بریتیه له به بازارکردنی نه لیکترۆنییدا (ئۆنلاین) له چه ند وپپسایتیکی ریکلامی کوردیدا. وه ک سابتی: (شار، ناویزه و کپین و فروش) له ماوه ی (2019/11-10/1) به نمونه.

6/2- جو ر و ریباری توپژینه وه: ریبار بریتیه له و ریگا و ریکارییه زانستیانه ی که توپژه ر ده گریته به ر بو گه یشتن به نه نجامه کانی توپژینه وه که، له م توپژینه وه یه دا له رووی جو ره وه (وه سفی)یه، بو لایه نه پراکتیکیه که ییش، ریباری ناخشیکاری (شیکردنه وه ی ناوه روک) به کارهاتوو.

7-2- که ره سه ته کانی توپژینه وه: له م توپژینه وه یه که ره سه ته ی زانستی به کارهینراو بو گه یشتن به نه نجامه کان بریتیه له:

1- تپینی توپژه ر.

2- چاوپیکه وتن له گه ل سه په رشتیارانی سابته کان.

3- فۆرمی شیکردنه وه ی ناوه روک.

3- میدیای نه لیکترۆنی چه مک و سه ره له دان

1/3- میدیای نه لیکترۆنی و پپگه ی نه لیکترۆنی (وپپسایت website)

به هو ی به رفراوان بوون و پپشکه وتن ته کنه لوژیا، بووه هو ی دروست بوونی گۆرانکاری له ته واوی کایه کانی ژیان، به تاییه تی له بواری راگه یاندن بو هو ی سه ره له دان ته و ره کانی ئینته رنیت، که گۆرانکارییه کی ریشه یی بوو بو بواری راگه یاندن، وه ک روژنامه ی نه لیکترۆنی و پپگه و تو ره کۆمه لایه تیه کان کاریگه ری زۆری کرده سه ر ره وش ی راگه یاندن له سه رتا پای جیهان.

له نیوان روژنامه ی نه لیکترۆنی و پپگه ی نه لیکترۆنی هه ندی جیاوازی هه ن پپووسته له به ر چا و بگریت، بۆنمونه روژنامه ی نه لیکترۆنی واته نه و روژنامه یه ی له بنه ره تتدا به کاغه ز ده رده چیت و چاپ ده کریت، به هه مان نو سین و هه مان ستایل له سه ر تو ری ئینته رنیت داده نریت، به لام پپگه ی نه لیکترۆنی هه ر خۆی له سه ر تو ری ئینته رنیت دروست ده بیّت واته نه ساسیکی کاغه زی نه. (aitnews, 2006) ژینگه ی میدیای نه لیکترۆنی زۆر جیاوازه له گه ل

ژینگه‌ی میدیای چاپ (روژنامه و گۆڤاره‌کان). رادیۆ و ته‌له‌فزیۆن ده‌نگ و وێنه پێشکه‌ش ده‌که‌ن و میدیای چاپ تێکست پێشکه‌ش ده‌کات، به‌لام له‌ میدیای نوێ (ده‌نگ و وێنه و تێکست) به‌یه‌که‌وه پێشکه‌ش ده‌کرێت و به‌شیوه‌یه‌کی به‌یه‌که‌وه به‌ستراو. هه‌روه‌ها له‌ میدیای کلاسیکی هه‌چ جووره‌ په‌یوه‌ندیه‌ک نییه له‌ نیوان (وه‌رگر و ده‌زگا)، به‌لام له‌ میدیای ئه‌لیکترۆنی به‌شدار ده‌بێت له‌ دروستکردنی هه‌وال یاخود به‌شیوه‌یه‌کی زۆر ئاسان ده‌توانێت هه‌ر له‌ مالی خۆی راو سه‌رنجی خۆی بنوسی‌ت و بپێرێت بۆ هه‌ر ده‌زگایه‌ک که‌ ده‌یه‌وێت. سه‌ره‌رای ئه‌وانه‌ش له‌ رووی خێراییه‌وه به‌ چه‌ند چرکه‌یه‌ک ده‌توانێت هه‌وال له‌ هه‌ر شوێنێک وه‌ربگرێن که‌ بمانه‌وێت، واته‌ هه‌چ سنوورێک بۆ میدیای ئه‌لیکترۆنی نییه هه‌روه‌ها ئاسان کۆتێڕۆل نا‌کرێت و که‌متر ده‌توانرێ به‌ره‌ستی بۆ دا‌نرێت، واته‌ هه‌موو تاکێک به‌شیوه‌یه‌کی ئازادانه به‌کاری ده‌هێنێت. (کنعان، 2008). سه‌ره‌رای ئه‌وه‌ی نووسین به‌کێکه له‌ گرینگترین دا‌هێنراوه‌کانی مرۆف که‌ له‌ وهریگه‌یه‌وه شروقه‌ی بیروراکانی پێ ده‌کات، نووسین ده‌که‌وێت سه‌ر سه‌لیقه و توانای نووسه‌ر تاچه‌ند ده‌توانێت به‌پێ ته‌کنیکه‌کانی تێکستیکی جوان بنووسی‌ت.

له‌به‌رئه‌وه‌ی ئێمه‌ یاس له‌ نووسین له‌ میدیای ئه‌لیکترۆنی ده‌که‌ین، نووسینی میدیای ئه‌لیکترۆنی شیوازیکی تازه‌ی نووسینه که‌ جیاوازه له‌ نووسین بۆ ته‌له‌فزیۆن و یان بۆ میدیای چاپ که‌ پێی ده‌لێن (نووسینی پێشکه‌وتوو) (الکتابه‌ المتقدم) (advanced writing) ئه‌م نووسینه به‌ره‌م دێت له‌ ئه‌نجامی پێشکه‌وتنی بیر هه‌یه‌ ئه‌ساسیه‌کان و پێشکه‌وتنی شیوازه‌کانی نووسین و به‌کارهێنانی ستایلی نوێ، واته‌ ئه‌م نووسینه هه‌ست و بیر و لێکدانه‌وه‌ی نووسه‌ره که‌ به‌شیوه‌یه‌کی سه‌رنجراکێش و ستایلی تازه بۆ ئه‌وه‌ی زۆرترین کاریگه‌ری بخاته‌ سه‌ر به‌کارهێنه‌ر، ئه‌م جووره‌ تێکسته زۆر جار بۆ جوانکاری و ره‌وانبێژی به‌کار دێت، به‌لام به‌شیوه‌یه‌کی ره‌ها نا که‌ بیه‌ته ژانریکی ئه‌ده‌بی، به‌لکو له‌ نووسینی پێشکه‌وتوو لایه‌نی هونه‌ری و ئه‌ده‌بی ره‌چاو ده‌کرێت و هه‌روه‌ها ئه‌و ستایله پا‌به‌ند نابێت. (ریابه‌، 2016). یاخود زۆر جار پێی ده‌لێن نووسینی دا‌هێنه‌رانه (creative writing) لێ‌دا پێویست ده‌کات بزاین نووسینی دا‌هێنه‌رانه چه‌یه، دا‌هێنان به‌شیوه‌یه‌کی گشتی واتا دروستکردنی شتیکی نوێ که‌ پیشتر شیوه‌ی نه‌بوو، واتا ته‌جاو‌ز بێت له‌ بابه‌تێک ئه‌مه‌ بۆ نووسینیش به‌هه‌مان شیوه که‌ پێی ده‌لێن نووسینی دا‌هێنه‌رانه. چه‌مکی نووسینی دا‌هێنه‌رانه چه‌مکی زۆر به‌ربلاوه له‌ ولایه‌ته‌یه‌که‌گرتوه‌کانی ئه‌مریکا له‌ زمانی ئینگلیزیدا پێی ده‌لێن (creative writing) ماوه‌یه‌کی درێژه له‌ پرۆگرامی خوێندن گرینگێ زۆری پێده‌درێت و له‌ رێگه‌ی پسپۆر و راهێنه‌ری تایبه‌ته‌وه چه‌ندین زنجیره‌ خول و راهێنانی بۆ ده‌کرێته‌وه، به‌ ئامانجی ئه‌وه‌ی بیه‌ته به‌شێک له‌ به‌ره‌و پێچوونی که‌رتی کار و پرۆژه‌کان. به‌لام له‌ ئه‌وروپا که‌مێک دواتر ئه‌م چه‌مکه‌ ها‌ته‌ نیو کایه‌ی نووسینه‌وه، ئه‌ویش زیاتر له‌

بۆی رابکیشریّت، وه‌لامدانه‌وه‌ی ته‌واو و وردی ئەم پرسیارانه ده‌توانری تیکستیکی جوان و سه‌رنجراکیش ویر مانا به‌رهه‌م بیّت. (قرجولی، 2017).

نوووسینی باش له میدیای ئەلیکترۆنی به‌شیوه‌یه‌کی بنه‌ره‌تی به‌ ئابوری له زمان یاخود وشه‌ ده‌ناسریّت، واته‌ دیاریکردنی ریژه‌ی وشه‌ و رسته‌کان له بابته‌دا ئەمه‌ له روژنامه‌ی کاغه‌ز به‌ پپی شوینی له لاپه‌ره‌که‌دا دیارده‌کریّت هه‌روه‌ها له رادیو و ته‌له‌فزیوئدا به‌پپی کاته‌که‌ی، به‌لام به‌ گوپره‌ی میدیای ئەلیکترۆنی ئابوری زمان و وشه‌ به‌پپی سروشتی ئامرازه‌که‌ ده‌گۆریّت. ژماره‌یه‌کی زۆر له لیکۆلینه‌وه‌کان ئەوه‌یان سه‌لماندوه‌ که‌ خویندنه‌وه‌ له‌سه‌ر شاشه‌ی کۆمپیوتر زه‌حمه‌ته‌ و خوینەر ماندوو ده‌کات، هه‌تاوه‌کو به‌کێک له لیکۆلینه‌وه‌کانی جاکوب نیلسون سالی 2000 ئاماژه‌ به‌وه‌ ده‌کات ریژه‌ی خویندنه‌وه‌ له‌سه‌ر شاشه‌ی کۆمپیوته‌ر به‌ ریژه‌ی 25% هیواشته‌. له‌به‌ر ئەوه‌ زۆریک له دامه‌رزاه‌ و ئاراسته‌کان ئاماژه‌ به‌وه‌ ده‌که‌ن که‌ ده‌بیّت نووسین له‌ میدیای ئەلیکترۆنی کورت و پوخت بیّت، لێره‌دا ته‌نها مه‌به‌ست ئەوه‌ نیه‌ ته‌نها ژماره‌ی وشه‌کان که‌م بیّت به‌لکو ته‌رکیز بکریته‌ سه‌ر گرینگترین به‌شی بابته‌که‌ و زۆرتین سود به‌ به‌کاربه‌ر و وه‌رگر بگه‌یه‌نیّت.

بۆ ئەم مه‌به‌سته‌ (جون مورکیس) و (جاکوب نیلسن) به‌ پپی لیکۆلینه‌وه‌کانیان هه‌ندی پێشنیاریان کردوه‌ به‌ مه‌به‌ستی به‌رجه‌سته‌کردنی جوانی و سه‌رنجراکیشی نووسین به‌م شیوه‌ی خواره‌وه‌:

- پپووسته‌ ناوه‌روکی بابته‌که‌ یه‌ک فکهری یاخود بیروکه‌ی سه‌ره‌کی هه‌بیّت و زانیاریه‌که‌ له‌ نیو قه‌باره‌یه‌کی دیاریکراو پێشکه‌ش بکریّت.

- ریزبه‌ندی زانیاریه‌کان، ساکاری و روونی نووسینه‌که‌ له‌ پێشاندانی بیروکه‌کان، دوورکه‌وتنه‌وه‌ له‌ به‌کارهێنانی وشه‌ و ده‌سته‌واژه‌ی ئالۆز، بۆ ئەوه‌ی ئاستی تیگه‌یشتن له‌ بابته‌ بۆ هه‌مووان ئاسان بیّت، ئەمه‌ زیاتر به‌وه‌ ده‌سته‌واژه‌ ده‌ناسریّت (put it into more down-to-the earth language). (کباشی، 2016) به‌کارهێنانی هه‌ر وشه‌یه‌ک له‌ تیکست و چیرۆکه‌ هه‌والیه‌کان ده‌بیّت به‌ هوکاریک بیّت، واتا هه‌ر وشه‌ و ده‌سته‌واژه‌یه‌ک له‌ شوینی گونجای خۆی به‌کاربیّت. هه‌روه‌ها دوورکه‌وتنه‌وه‌ له‌ وشه‌ی درپژ و ئالۆز کاتیک له‌ به‌رامبه‌ریان وشه‌ ساده‌ و ئاسانتر هه‌بیّت، بۆ ئەوه‌ی خوینەر به‌ ئاسانی لپی تیگات. وشه‌ی روون و ئاشکرا و باوه‌کان به‌کاربیّت چونکه‌ زۆرینه‌ی به‌کارهێنهرانی تۆره‌کانی ئینته‌رنیّت گه‌نج و هه‌رزه‌کارن، ئەم دوو چینه‌ش که‌م ئەزموونترن و ره‌نگه‌ گه‌ر به‌زمانیکی قورس و ئالۆز بنووسریّت لپی تیگه‌ن.

ده‌ریزینی راسته‌وخۆ له‌ گرینگترین بنه‌مای دارشتنی رسته‌یه‌ له‌ روژنامه‌ی ئینته‌رنیّت، زۆربه‌ی توپژه‌ران له‌و بواره‌ ئاماژه‌ به‌وه‌ ده‌که‌ن پپووسته‌ رسته‌کان کار و بکه‌ر و به‌رکاری به‌ ریکخراوی تیڤا بیّت بۆ نمونه‌ واباشتره‌ بنوسریّت (سوپای ئەمریکی 70 هاولاتی مه‌ده‌نی

کوشت له ئه‌فغانستان) نه‌وه‌ک (هاولاتیانی مه‌ده‌نی کوژران له لایهن سوپای ئه‌مریکی). رۆژنامه‌نووسی به‌ریتانی مایک وارد سه‌ره‌پرشتیاری پێگه‌ی BBC بنه‌مایه‌کی دارشت بۆ رزگاربوون له‌ رسته‌ی درژ ئه‌وه‌ی نه‌وه‌ بوو، که پێویسته هه‌موو رسته‌یه‌ک زانیارییه‌ک و بیه‌وه‌یه‌کی دیاریکراوی تێدا بێت. له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا پێویسته ره‌چاوی خالبه‌ندی بکری‌ت له‌ کاتی نووسیندا و له‌ شوێنی خۆیان به‌ دروستی به‌کاربێن، چونکه به‌کارهێنانی خالبه‌ندی یارمه‌تی سه‌انه‌وه‌ی به‌ چاوی خۆنهر ده‌دات جگه له‌ وه‌ش سیمایه‌کی جوان و روخساریکی هێمن به‌ تیکسته‌که ده‌به‌خشێت.

شیوازیکی تری داھێنه‌رانه دووباره‌نه‌کردنه‌وه ده‌سته‌واژه و رسته‌کان زۆر گرنگه، واته پێویست نیه هه‌مان بیه‌وه‌ و زانیاری به‌لام به‌ سیاقیکی دیکه دووباره بکری‌ته‌وه له‌ به‌رئه‌وه‌ی ده‌بێ زۆر له‌ کاتی به‌کارهێنهر بگري‌ت و به‌ دووباره‌بوونه‌وه‌ی رسته‌کان کاتی به‌فیرۆنه‌دری‌ت. زیده‌باری ئه‌مانه‌ش به‌کارهێنانی زمانی ئاسایی خه‌لک یه‌کێکه له‌ پرنسپیه گرنگه‌کانی نووسین له‌ رۆژنامه‌ی ئه‌لیکترۆنی، واته تیکسته‌کان نابێت به‌ زمانیکی به‌رز و ره‌وانبێژی بنووسری‌ت هه‌رچه‌ند به‌شیک زۆر له‌ نووسه‌ر و رۆژنامه‌نووسه‌کان ده‌که‌ونه ئه‌م هه‌له‌یه بۆیه زۆریک له‌ بلاوکراوه و بابه‌ته‌کان ناگات به‌ چینیکی زۆتری کۆمه‌لگه له‌ به‌رئه‌وه‌ی به‌ شیواز و زمانی چینیکی خۆنده‌وار و تایبته نووسراون. (ئیه‌راهم، 2018). نووسینی کلێله‌وشه‌کان شیوازیکی تری نوییه، که په‌یوه‌ندی راسته‌خۆی به‌ ناواخی تیکسته‌که هه‌یه زۆر گرنگه، چونکه زیاتر به‌رچاوری نوونی به‌ خۆنهر ده‌دات سه‌بارت به‌ بیه‌وه‌یه سه‌ره‌کی بابه‌ته‌که. ئه‌م وشه کلێلانه ده‌بێت له‌ لایه‌کی لاپه‌ره‌که له‌ دوا‌ی یه‌ک دابری‌ت واته نابێ له‌گه‌ل سه‌ردی‌ر یاخود تیکسته‌که تیکه‌ل ببێت و سه‌رنجی خۆنهر بۆ بابه‌ته‌که بچری‌نێت.

یه‌کێکی تر له‌ ته‌کنیکه گرینگه‌کانی نووسین له‌ میدیای ئه‌لیکترۆنیدا نووسینی ناویشان (subtitle) ه. ناویشان فاکته‌ریکی زۆر گرینگه له‌ راکێشانی سه‌رنجی خۆنهر، چونکه یه‌که‌مین به‌شه ده‌که‌وێته پێش چاوی خۆنهر. ناویشانی سه‌ره‌کی که له‌ به‌شی سه‌ره‌وه‌ی لاپه‌ره‌یه، ده‌بێت گرینگی ناوه‌ریکی بابه‌ته‌که له‌خۆبگری‌ت و بیه‌وه‌یه بابه‌ت به‌خۆنهر بدات. هه‌روه‌ها وشه و ده‌سته‌واژه‌ی ئاسان و روون به‌کاربێت و هه‌ولبدری‌ت ژماره‌ی وشه‌کانی له (6) وشه زیاتر نه‌بێت.

له‌گه‌ل ئه‌وه‌ش ئه‌گه‌ر هاتوو بابه‌ته‌که درژ بوو و ژماره‌ی په‌ره‌گرافه‌کانی زۆر بوو پێویسته ناویشانانی لاوه‌کی بنوسری‌ت له‌ نیوان په‌ره‌گرافه‌کان، تاوه‌کو رینۆینی خۆنهر بکات له‌ کاتی خۆنده‌وه‌ و چاو ماندوو نه‌بێت له‌گه‌ل زۆری ژماره‌ی دی‌ره‌کان و سه‌انه‌وه‌یه‌ک به‌ چاوی خۆنهر بدات، هه‌روه‌ها به‌ بوونی ناویشانی لاوه‌کی په‌ره‌گرافه‌کان له‌ یه‌کتر جیا‌ده‌بنه‌وه و شیوه‌ی نووسینه‌که‌ش جوانتر ده‌بێت.

شایه‌نی باسه ته‌کنیککی تر نووسین بۆ میدیای نوێ پپووسته له‌به‌رچاوبگریت ریزه‌ندی و به‌ش به‌شکردنی باب‌ه‌ته‌که‌یه (points & lists) واته نووسینی تیکست به‌ خال و جیاکردنه‌وه‌ی به‌شه‌کان به‌ ژماره، که نه‌مه وا ده‌کات تیگه‌یشتن و وه‌رگرتنی بیرۆکه‌ی باب‌ه‌ته‌که‌ بۆ خوینەر ئاسانتر بێت و هه‌روه‌ها شیوه‌یه‌کی جوانیش به‌ تیکسته‌که‌ ده‌به‌خشیت. دانانی لینکی باب‌ه‌تی په‌یوه‌ندیدار له‌ ویب‌سایته‌کانی تر له‌ ناو تیکسته‌که‌ی خۆمان زۆر گرنگه‌ چونکه‌ نه‌مه واده‌کات پشتگیری زیاتر بۆ نووسینه‌که‌ی فه‌راوه‌مبه‌که‌ین و سه‌ره‌رای نه‌وه‌ش نه‌و باب‌ه‌تانه‌ی زۆرتین لینکی په‌یوه‌ندیداریان تپدایه‌ له‌ کاتی گه‌ران زووتر به‌رچاوده‌که‌ون. (مسعود، 2016).

3/3- به‌بازارکردنی ئه‌لیکترۆنی

3/3-1- چه‌مکی به‌بازارکردنی ئه‌لیکترۆنی

بازارسازی ئه‌لیکترۆنی جوړیکی نوێی به‌بازارکردنه، به‌ سود وه‌رگرتن له‌ ته‌کنه‌لوژیای په‌یوه‌ندی و چه‌مکه‌کانی بازارسازی ئه‌لیکترۆنی. له‌م چه‌ند ساله‌ی دواییدا پپشکه‌وتنکی زۆری به‌خۆیه‌وه‌ بینیه‌ که هه‌ر دامه‌زراوه و کۆمپانیایه‌که‌ به‌ شیوازی و به‌ئاراسته‌یه‌که‌ سو له‌و چه‌مک و شیوازه‌ نویانه وه‌رده‌گریت که له‌گه‌ل گۆرانکارییه‌کانی سه‌رده‌م بگونیجیت، نه‌مه‌ش به‌ پشت به‌ستن به‌ ئامرازه‌ جیاوازه‌کانی ته‌کنه‌لوژیای ژماره‌یی له‌ جیه‌جیکردنی کردار و چالاکیه‌کانی بازارسازی.

به‌ ئاشنابوونی زیاتری چه‌مکی بازارسازی ئه‌لیکترۆنی توپژه‌ران و تاییه‌تمه‌ندانی بواری به‌بازارکردنی ئه‌لیکترۆنی کۆمه‌لیک ناساندنیان بۆ نه‌م چه‌مکه‌ کردوه‌ له‌ گرینگترینیان: -"بازارسازی ئه‌لیکترۆنی کرداری به‌کارهێنان و په‌ره‌پێدانی خزمه‌تگوزاری بازارکردنی ژماره‌یی (رقمی) وه‌که: (ئه‌زمونه‌کان، زانیارییه‌کان، تاک، ده‌ستور، رینماییه‌کان، په‌یوه‌ندییه‌کان) هه‌روه‌ها ئامرازه‌ به‌رده‌سته‌کانی سه‌ر تۆری ئینته‌رنیته‌ی پیناو به‌دییه‌نانی ئامانجیکی دیاریکراو له‌ نیو رکابه‌ره‌کان له‌ بازارسازی ئه‌لیکترۆنی". (نجم، 325).

-"بازارکردنی ئه‌لیکترۆنی جیه‌جیکردنی تۆره‌کانی ئینته‌رنیته‌ به‌ ته‌کنیکی ژماره‌یی بۆ به‌دییه‌نانی ئامانجه‌ بازارسازییه‌کان". (العلاق، 19).

-به‌کارهێنانی نمونه‌یه‌ بۆ ته‌کنیکه‌ ژماره‌یه‌یه‌کان (التقنيات الرقمية) که تپایدا ته‌کنیکی زانیاری و په‌یوه‌ندییه‌کان به‌کاردیت له‌ پیناو زیاتر کارکردنی به‌ بازارکردنی به‌ره‌مه‌ له‌ ریگه‌ی چه‌ند چالاکیه‌کی ئاراسته‌کراو به‌ ئامانجی پپشکه‌شکردنی خزمه‌تگوزاری بۆ به‌کاربه‌ر و خاوه‌ن به‌رژه‌وه‌ندییه‌کان له‌ دامه‌زراوه‌که‌. (الطائی، حمید واخرون).

3/3-2- گرنگی بازاری ئه‌لیکترۆنی (ئۆنلاین):

توره كانى ئينته رنيټ زور ئاسانكاريان كردوه بو زور له بواره كانى كار و ژيان و له م چوارچيويه شدا بازاركردن له ريگه ي ئينته رنيټه وه سه ري هه لدا وه ك موديليكى نوپى بازاركردن (online marketing) بازارسازى ئه لكتروني (ئونلاين) بووه به شيكى گرنى له كردارى بازاركردن له ته واوى كومپانيا و كارگه و به رهه مه يته ره كان كه نه مه واتاى بره و پيدان (الترويج) ناگه يه نيټ، به لكو واتاى په يوه ندى راسته وخو و كارليكردن له گه ل به ركابه ر ده گه يه نيټ، له ريگه ي گه ياندى داواكارى و خواسته كانيان به كومپانيا.(قعيد، 2017). به هووى نه وه ي بازارى ئاساى و كلاسيك زور ناتوانى پيداويستى به كاربه ر پربكاتوه، بوپه نه م موديله جيگره وه يه كى زور گرنى و ده توانين گرنى له چه ند خاليك چر بكه ينه وه.(برجييه، 2017).

1- به رده وامى كردارى فروشتن له هه موو كاته كاندا واته كاتى دياريكراو نيبه و هه ركات داواكار بيه ويټ ده توانيټ داواى به رهه م بكات.

2- تواناى په يوه ندى به كاربه ر له ريگه ي دووره وه، واته سنوورى جوگرافى نابيټه ريگر له به رده م فروشتن.

3- كه مى تيچووى بازاركردن، له بازاركردى ئه لكتروني پيويستى به مو ل و دوكان و مو له ت وه رگرتن نيبه، بوپه نه م جوړه يان تيچووى كه متره له بازارى ئاساى.

4- پيشاندانى به رهه مه كه به ته واوى، واته ده كرئ شيديو لى له سه ر بلاوبكرپته وه و زياتر ئاشنا بكرپت به كړيار.

5- به رده وامى په يوه ندى له نيوان كړيار و فروشيار له دواى كړينى به رهه م، نه م په يوه ندييه زور گرنى بو ناساندنى به رهه مى نوټ به كړيار له ريگه ي ئيمپل و توره كانى ترى په يوه ندى ئينته رنيټه وه.

6- سه ره راى نه وانه ي باسما ن كرد جگه له شيواى نووسين و چه ند هو كاريكى تر هه ن كار ده كه نه سه ر كردارى به بازاركردن له ريگه ي ئينته رنيټه وه وه ك (گرنيدان به كړيار و ژينگه و كو مه له ي كړيار) واته نه و پلان و سيا سه تانه ي له بازاركردى ئه لكتروني داده نريټ و ده بى ره چاوى بارودوخى كړيار بكرپت.(عه بدوللا، 2018).

3-3-3 خسته پرووى به رهه م له ريگه ي ئينته رنيټه وه

له م سالانه ي دوايدا و له دواى په يدا بوونى ئينته رنيټ، كارگه و كومپانيا كانى زور به گرنى گه وه روويان له بازارى ئه لكتروني كرد و سه ره راى نه وه ش بازارگانى بچوك زور په يدا بووه خه لكىكى زور پرووى تيكردووه، به هووى كه مى تيچونيه وه و پيويستيشى به شوينى مانه وه نه بووه. به چورپك ده توانرئ له ريگه ي توره كانى ئينته رنيټ ريكلام بو ناساندنى كالان بكرپت، به لام شيوا و جوړيان جياوازن، ده كرئ باس له هه نديكيان بكه ين له ته واوى جيهاندا له پرووى كواليتى و پشت پييه ستنه وه له ريزه كانى په كه من:-

له گرنكرٲن شٲوازه كانى بازاركردى ئه لكٲروٲنى (ابراهٲم، 2019):

1- له رٲگه ى وٲٲساٲت و بلوگه ره وه:-
ده توانرٲٲ له رٲگى دانانى وٲٲساٲت و بلوگه ره وه رٲكلام بو كالا بكرٲٲ و بناسٲٲرٲٲ،
به لام به ته نها بوونى ئه م وٲٲ و بلوگه ره ماناى سه ركه وتن نٲٲه له بازارى ئه لكٲروٲنى، به لكو
ئه وه ش سٲٲٲٲٲز و مٲكانزى خوى هه ٲه. (Debono, 2012, business 2community).

2- له رٲگه ى سوشٲال مٲدٲاوه:
له رٲووى بازارى ئه لكٲروٲنى سوشٲال مٲدٲا وهك (فهٲسبووك، توٲٲهر، ئٲنستاگرام، سناپ
چاٲ، لٲنكٲڊٲن) گرنكى زوٲرٲان هه ٲه، چونكه له سه رٲاسه رى جٲهان زوٲٲٲٲن به كاره ٲنه رٲان
هه ٲه و زوٲر به ئاسانى كالا ده گه ٲه نرٲٲ به زوٲٲٲٲن بٲنه ر. (Parera, 2017, postcron).

3- له رٲگه ى ئٲمٲله وه:
ناردن له رٲگى ئٲمٲل كوٲٲٲٲن شٲوازى بازاركردى ئه لكٲروٲنٲٲه، كه ئٲمٲل بو به كاره ٲنه ر
ده نٲٲٲٲٲٲ بو ئاشناكردى به به ره هه م. (Webfx, 2018).

4- له رٲگه ى sms: هه ندى جار له رٲگه ى كورٲه نامه ى تاٲبه ٲٲه وه بو ژماره ى موٲاٲل رٲكلام
بو به ره هه م ده كرٲٲ و بو به ركاره ٲنه ر ده نٲٲٲٲٲ.

- رٲزبه ندى زوٲٲٲٲن ئه و وٲٲساٲٲانه ى (website) كه به كاردٲٲ بو بازاركردى ئه لكٲروٲنى
له (online marketing) بازاركرنى ئه لكٲروٲنى كه بازاركانى بچوكى ٲٲٲ ده لٲن، هه ندى ٲٲگه
هه ن كه له سه رانسه رى جٲهاندا له رٲزبه ندى ٲه كه من بو زوٲٲٲٲن به كاره ٲنه ر، بوٲه خاوه نى
كالا ٲان بازاركان ده بٲ فوكه س بخاٲه سه ر ئه و شوٲن و ٲٲگانه كه ده توانٲ له رٲگه ٲه وه
به ره هه م كه ى بگه ٲه نٲٲ به زوٲٲٲٲن به كاره ٲنه ر. له ٲه كه مٲن وٲٲساٲٲه كان ئه مانه ن:-
(Lincoln, 2018)

Pinterest Ads / linked in Ads / Twitter /facebook / Google ad words.

4/3- شٲوازى ٲٲكستى كارٲگه ر له بازارى ئه لٲكٲروٲنى
بٲگومان له به بازاركردى ئولاٲن (online marketing) ئه وه نده ى رٲكلام و سٲوٲسه ر و
ساٲٲ و كوالمٲٲٲ به ره هه م گرنكه و شٲوازى نووسٲنى ٲٲكستى رٲكلامه كه زوٲر گرنكرٲه له به ر
ئه وه ى ده توانرٲٲ به ٲٲكستٲكى سه رنج راكٲش زوٲٲٲٲن كرٲار بو به ره هه م داٲٲن بكه ٲٲ.
به وٲٲٲٲه ى له ئامرازه كانى مٲدٲاٲى ئه لكٲروٲنٲدا روٲشنٲٲرى وه رگر له روٲشنٲٲرى وشه وه
گوٲراوه بو روٲشنٲٲرى وٲنه، له به ر ئه وه له نووسٲنى ٲٲكستى رٲكلامى ئه لكٲروٲنى ٲٲوٲسته
هه ندى بنه ما ره چاوبكرٲٲ له وانه :- . (ئٲبراهٲم، 2018)

1- به كاره ٲٲانى كه مٲٲٲن وشه له كاتى نووسٲندا، چونكه وه رگرى ئٲستا گرنكى به نووسٲن
و ٲٲكستى درٲز ناداٲ.

- 2- له کاتی دهرشتنی تیکستی ریکلامه‌که‌دا هاوکات ده‌بی جه‌خت له‌سه‌ر پیداو‌یستی به‌کاربه‌ر و تایبه‌تمه‌ندی کالاکه‌ بکریټ.
- 3- ده‌سته‌واژه‌ی ریکلامی میدیایی نه‌لکترۆنی گرنکه‌ له‌ شیوه‌ی پرسپار نه‌بیټ، واته‌ نابیټ له‌ ریکلامکردندا پرسپار له‌ به‌کاربه‌ر بکریټ.
- 4- وشه‌ی سواو و دووباره‌ زۆرکه‌م به‌کاربه‌یئریت وه‌کو (مژده‌، ته‌نیا لای ئیمه‌یه‌) ئه‌م ده‌سته‌واژانه‌ سه‌رنجی وه‌رگر راناکیشت، چونکه‌ زۆر دووباره‌ بو‌ته‌وه‌.
- 5- زۆر گرنکه‌ نرخ دپاری بکریټ بو‌ ئه‌وه‌ی به‌کاربه‌ر ماندوو نه‌بیټ بو‌ ده‌ستکه‌وتنی نرخ، به‌تایبه‌ت ئه‌گه‌ر کالاهه‌رزانه‌ر بیټ له‌ شوپنه‌کانی تر، یان له‌ کاتی داشکان پرژیه‌ی داشکانه‌که‌ دپاری بکریټ.
- 6- تیکستی ناوه‌روکی ریکلامه‌که‌ به‌شیوه‌یه‌کی وا ریکبخریت که‌ بگونجیت له‌گه‌ل شاشه‌ی هه‌موو جوهره‌ لاپتۆپ و کۆمپیوته‌ر و مۆبایلێک.
- 7- پێویسته‌ تیکستی ریکلامه‌که‌ به‌پێی ئامانجی ته‌مه‌ن بنوسریټ، واته‌ گه‌ر کالاکه‌ بو‌ پیاوان یان بو‌ ژنان و دایکان بیټ شیوازی تایبه‌تی خۆیان هه‌یه‌ چونکه‌ سه‌رنجی پیاوان و ئافره‌تان بو‌ شیوازی کالاکان جیاوازه‌.
- 8- له‌ نووسینی ریکلامه‌که‌ وابه‌شتره‌ زمانی ئاسایی به‌کاربیټ نه‌وه‌ک زمانیک‌ی ره‌وانییژی که‌ زۆرینه‌ی خه‌لک ره‌نگه‌ لێی تینه‌گات ، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی سه‌ره‌نجام کار بو‌ ئه‌وه‌ ده‌کریټ زۆرتیرین کپیار ده‌سته‌به‌ر بکریټ.
- 9- له‌ نووسینی تیکستی ریکلامی میدیای نه‌لیکترۆنی به‌کاره‌یئانی وشه‌ و ده‌سته‌واژه‌ی سه‌رنجراکیشت زۆر گرنکه‌، به‌تایبه‌ت له‌ سه‌ردیڤره‌که‌ی چونکه‌ سه‌ردیڤر خیرا ده‌که‌وێته‌ به‌رچاوی بینه‌ر و به‌کاره‌یئنه‌ر، بو‌یه‌ زۆر گرنکه‌ به‌ لێزانی به‌کاره‌یئریت.
- نمونه‌ له‌ سه‌ردیڤره‌که‌وه‌ به‌کاربه‌ر وا هه‌ست بکات که‌ کیشه‌که‌ی چاره‌سه‌ر بووه‌ به‌ به‌کاره‌یئانی ئه‌و کالایه‌ ، لێره‌ مه‌به‌ست ئه‌وه‌ نیه‌ فیلی لئ بکریټ به‌لکو مه‌به‌ست ئه‌وه‌یه‌ سه‌رنجی به‌کاربه‌ر رابکیشریټ و قه‌ناعه‌تی پێه‌یئرێ بو‌ کپینی کالاکه‌، بو‌ نمونه‌ له‌ ریکلامیێک بو‌ بۆ قالبی مل یه‌کیێک له‌ سایته‌کان ده‌لیت (کۆتایی به‌ ئازاری مل به‌یینه‌) ئه‌مه‌ سه‌رنجی به‌کاربه‌ر راده‌کیشیت و بابه‌ته‌که‌ ده‌کاته‌وه‌ .(عومه‌ر، 2018).
- 5/3- رۆلی دیزاین له‌ ریکلامی نه‌لیکترۆنی (ئۆنلاین):
دیزاین و شیوازی بانگه‌شه‌ بو‌ به‌ره‌م له‌ رێگه‌ی پێگه‌ی نه‌لیکترۆنی و ئینته‌رنیته‌وه‌، رۆلیکی گرنکه‌ ده‌بینی له‌ دروستکردنی په‌یوه‌ندی له‌ نیوان به‌کاربه‌ر و فرۆشپاردا، زۆر جار کاریگه‌ری راسته‌خۆ ده‌کاته‌ سه‌ر پیرپاری کپین له‌ لایهن به‌کاره‌یئنه‌ره‌وه‌. هه‌روه‌ها زۆر جار ده‌بیټه‌ هۆی فه‌راوه‌مکردنی گفتوگۆی راسته‌خۆ له‌گه‌ل جه‌ماوه‌ری به‌ئامانجگیراو. دیزاین به‌رپرسه‌ له‌ ته‌کنیک و شیوه‌ی ده‌روه‌ی ریکلامه‌که‌ و هۆکاری یه‌که‌مه‌ له‌ راکیشانی سه‌رنجی به‌کاره‌یئنه‌ر

به‌لای به‌رهه‌م، زۆرجار وه‌ك ناسنامه‌ی به‌رهه‌مه‌كه مامه‌له‌ی له‌گه‌ل ده‌كریت. له‌ دیزاین هه‌ندی فاكته‌ری گرنك هه‌ن پێویسته به‌ وردی له‌ به‌ر چاو بیگریت بۆ ئه‌وه‌ی بانگه‌شه‌یكی دروست و سه‌رنجراكێش به‌ ئه‌نجام بگه‌یه‌نین (ئیه‌راهم، 2018). یه‌كه‌م فاكته‌ر جووری جه‌ماوهر، رۆلێكی سه‌ره‌كی هه‌یه له‌ شیۆزای دیزاینی رێكلامه‌كه چونكه‌ بیه‌نین و بیه‌ركردنه‌وه‌ی چینه‌كان جیاوازه. گه‌ر به‌رهه‌مێك بۆ مندال بێت یان بۆ پیاو، ئافه‌رت بێت جیاوازن له‌ به‌ركاره‌ینانی وێنه و ره‌نگ و هێلكاریه‌یه‌كان (فه‌ره‌یدون، 2018). بۆنموونه له‌ رێكلامێك بۆ مه‌یكه‌پ بێت هه‌ندی ره‌نگی ئارام و هێمن و كاله‌ به‌كارده‌یت له‌ گه‌ل وێنه‌ی روخساریكی جوان، تاوه‌كو سه‌رنجی زۆرت‌رین له‌ به‌كاربه‌ری ژن بۆ خۆی رابكیشیت. فاكته‌ری دووهم به‌كاره‌ینانی ره‌نگ، وه‌ك پێشتر ئاماژه‌مان پێدا چاوی مرو‌ف به‌ جووری ره‌نگ كاریگه‌ر ده‌بێت، به‌لام ده‌بێت ره‌نگه‌كه له‌ گه‌ل جووری به‌رهه‌م بگۆنجێ.

بۆنموونه رێكلامێك بۆ جل و به‌رگی زستانه‌ ده‌بێ ره‌نگی تۆخ به‌كاربێت، بۆ به‌رهه‌مێكی مندالان ده‌بێ ره‌نگاو ره‌نگ بێت. (براك، 2017). له‌ گه‌ل ئه‌وانه‌شدا له‌ رێكلامی به‌رهه‌م له‌ رێگه‌ی ئینته‌رنێته‌وه‌ بوونی داهێنانكاری رۆلێكی گرێنگی هه‌یه له‌ ناسینه‌وه‌ی به‌رهه‌م و به‌ره‌و پێش بردنی له‌ نیوان ركا به‌ره‌كاندا، واته‌ ئه‌و به‌رهه‌مه‌ ستایلێكی تایبه‌ت به‌خۆی هه‌بێت دووربێ له‌ دووباره‌كردنه‌وه‌ی به‌كاره‌ینانی بیه‌روكه‌ی ئه‌وانی تر. ئینجا ئه‌و داهێنانه‌ له‌ شیۆزای نووسینه‌كه و تێكست بێت یاخود له‌ ره‌نگ و وێنه و قیدۆكه‌ بێت، ئه‌وه‌شی كه‌ گرنكه‌ لێره‌ ده‌بێ ئه‌و شیۆزه‌ زۆر روون و ئاسان بێت بۆ تێگه‌یشتن و وه‌رگر پێویستی به‌وه‌ نه‌بێت كه‌ زۆر بیری لێ بكاته‌وه‌. (سامی، 2017). هاوكات یه‌كێ له‌ تایبه‌تمه‌ندییه‌كانی رێكلامی ئه‌لیكترۆنی ئه‌وه‌یه‌ ده‌توانرێ تێكستی جولاو به‌كاربێت.

4- لایه‌نی پراكتیکی :

1/4- شیکردنه‌وه‌ی داتا و زانیارییه‌كان:

له‌م به‌شه‌دا شیکردنه‌وه‌ی بۆ ناوه‌روکی رێكلامه‌كان و به‌بازاكردنی كالاكان به‌گشتی بۆ هه‌رسێ وێبسايته‌ ئه‌لیكترۆنییه‌كان (ئاویژه، شار و كڕین و فروش) له‌رووی چه‌ندی و له‌رووی جووری به‌پێی مشتێ و هه‌رگه‌راوی هه‌ر سێ سايته‌كه‌ له‌ ماوه‌ی یه‌ك مانگدا له‌ رێكه‌وتی (10/1-2019/11) كه‌ توێژینه‌وه‌مان ئه‌نجامداوه‌، كه‌ ژماره‌یان (60) بابته‌ بۆ یه‌ك مانگه‌ كه‌ هه‌فتانه‌ بابته‌ی نوێی داده‌به‌زیئن له‌ هه‌رسێ وێبسايته‌كه‌ ئاویژه و شار و كڕین و فروش. لێره‌دا ده‌كرێ له‌م خسته‌یه‌ی خواره‌وه‌دا یه‌كه‌ و فیه‌كانی (ده‌سته) شیکردنه‌وه‌ی ناوه‌روك بۆ بابته‌كانی هه‌ر سێ سايته‌ كوردیه‌كه‌ به‌مشێوه‌یه‌ ده‌ستنیشان بکه‌ین:

خسته‌ی (1): ده‌رخه‌ری یه‌كه‌ و جوور و ده‌سته‌ی بابته‌ی شیکردنه‌وه‌ به‌ پێی مشتێ و هه‌رگه‌راوی توێژینه‌وه‌

گۆقارى قەلاى زانست

گۆقارىكى زانستى وەرزى باوەرپىكراوە لە لاىەن زانكۆى لوپنانى فەرەنسى دەردەچىت-هەولتەر-كوردستان-عىراق
بەرگى (۵) - ژمارە (۳)، ھاوینى ۲۰۲۰

ژمارەى تۆمارى نۆودەلەتى: ISSN 2518-6558 (Print) - ISSN 2518-6566 (Online)

ژمارە	پەكە	جۆر	دەستە	جۆر
1-	بابەت	(چەندى-جۆرى-مەبەست)		
2-	بەبازاركردن	(ئامانج-جەماوەر- ناوەرۆك)		
3-	نووسىن	(پىكهاە-تەكنىك-شيوە)		
		- تەكنىك	(ناونىشان- وشە كليلەكان)	- ناونىشانى سەرەكى- لاوەكى - وشە كليلەكان.
		- پىكهاە	وشە - رستە	- وشەى (سادە - سواو - ئالۆز) - رستە (كورت-پوخت- درىژ)
		- شيوە	فۆنت - رەنگ - وىنە	- فۆنت (جۆر-قەبارە) - رەنگ (فۆنت-وىنە) - وىنە (جۆر-قەبارە- رەنگ)
		خالبەندى	(ژمارە - ھىما)	
		- ژمارە	ناوەرۆك - لىست	
4-	بىرۆكە	(پەك بىرۆكە-رىزبەندى زانبارىيەكان-واتا)	- پەك بىرۆكە - رىزبەندى - زانبارىيەكان - واتا	سەرەتا تا كۆتايى پەرگرافە پەكلەدواپەك واتاى راستەوخۆ
5-	روخسار	- پەرگراف - لىنك - ھونەر	- دابەشكردنى پەرگرافەكان - پەيوەستكردنى بە بابەت - دووبارەكردنەو - دانانى نرخ	- پەك پەرگراف-كومەلە پەرگراف - وردەكارى- سەرچاوە- نموونە - دووبارەكردنەو دەستەواژە- رستە
6-	دىزايىن	- خشتە - جياكەرەوكان - ھىل - رەنگ		
7-	زمان	- ئاسايى - بەرز		
8-	ئىتپىك	- راستى و - دروستى - نوپوونەو	- سەرچاوە - نرخ - نموونە	

		- واقعی		
		- بابته‌ی		

1- شیکردنه‌وه‌ی ناوه‌رۆک :

خشته‌ی (2): رێژه‌ی بابته‌ی به‌ بازارکردن له‌ مشتته‌ی وهرگیراوی توێژینه‌وه‌

سایت	بابته‌	رێژه‌ی سه‌دی	پله‌به‌ندی
ئاویژه	18	30.00%	سییه‌م
شار	22	36.66%	یه‌که‌م
کیرین و فروش	20	33.33%	دووهم
کۆی گشتی	60	100%	

سه‌باره‌ت به‌ خشته‌ی (2) که‌ په‌یوه‌سته به‌ رێژه‌ی بابته‌ی مشتته‌ی توێژینه‌وه‌ بۆمان ده‌رده‌که‌وێ رێژه‌ی بابته‌کان له‌ سایتی ئاویژه (30.00%) پیکده‌هێن و به‌پله‌ی سییه‌م دیت، و له‌ شار رێژه‌ی (36.66%) پیکده‌هێن، به‌ پله‌ی یه‌که‌م دین، و له‌ کیرینوفروش رێژه‌ی (33.33%) پیکده‌هێن و له‌ پله‌ی دووهم دین، که‌واته‌ سایتی شار زیاتر په‌سه‌ندکراوه‌ بۆ به‌بازارکردنی بابته‌کان، واته‌ بایه‌خی زیاتر و تایبه‌تی به‌ به‌بازارکردنی داوه‌.

خشته‌ی (3): جو‌ری بابته‌ی به‌ بازارکردن له‌ مشتته‌ی وهرگیراوی توێژینه‌وه‌که‌ روونده‌کاته‌وه‌

جو‌ری بابته‌	دوو‌باره‌	رێژه‌ی سه‌دی	پله‌به‌ندی
بازرگانی	30	50.00%	یه‌که‌م
کۆمه‌لایه‌تی	11	18.33%	سییه‌م
سیاسی	19	31.66%	دووهم
کۆی گشتی	60	100%	

سه‌باره‌ت به‌ خشته‌ی (3) ده‌رباره‌ی جو‌ری بابته‌ی به‌بازارکردن له‌ سایتته‌ ئه‌لیکترۆنییه‌کان به‌پێی مشتته‌ی وهرگیراوی رێژه‌ی ئه‌و بابته‌تانه‌ی که‌ بازرگانین (50.00%) به‌ پله‌ی یه‌که‌م دیت، و رێژه‌ی ئه‌و بابته‌تانه‌ی که‌ کۆمه‌لایه‌تین (18.33%) به‌ پله‌ی سییه‌م دیت و رێژه‌ی ئه‌و بابته‌تانه‌ی که‌ سیاسین (31.66%) به‌ پله‌ی دووهم دیت. واته‌ به‌بازارکردنی بابته‌کان به‌شیوه‌ی ئۆنلاین له‌ سایتته‌ کوردییه‌کان زیاتر بابته‌ی بازرگانین.

خشته‌ی (4): خسته‌رووی مه‌به‌ستی به‌بازارکردنی بابته‌کان له‌ سایتته‌ کوردییه‌کان مشتته‌ی وهرگیراوی توێژینه‌وه‌.

مه‌به‌ست	دوو‌باره‌	رێژه‌ی سه‌دی	پله‌به‌ندی
----------	-----------	--------------	------------

گۆقاری قه لای زانست

گۆقاریکی زانستی وهرزی باوهریپیکراوه له لایهن زانکۆی لوپنانی فهره نسی دهرده چیت-هه ولیر-کوردستان-عیراق
به رگی (5) - ژماره (3)، هاوینی 2020
ژماره ی توُماری نیوده له تی: ISSN 2518-6558 (Print) - ISSN 2518-6566 (Online)

یه کهم	50.00%	30	بۆ فراوانکردنی پانتایی جه ماوهره که ی و پیدانی زانیاری زۆرت
دووهم	26.66%	16	بۆ هۆشیاری کۆمه لایه تی
سپیه م	23.33%	14	بۆ جیخستن و به هیزکردنی شوینگه که یان
100%		60	کۆی گشتی

سه باره ت به خشته ی (4) به و پرسپاره ی که تاییه ت بوو به مه به سستی به بازارکردنی
بابه ته کان له سایته ئه لیکترۆنییه کان بۆمان دهرده که وێ که بۆ فراوانکردنی پانتایی
جه ماوهری بیان و پیدانی زانیاری به پله ی یه کهم دیت که ریزه که ی (50.00%)، ئه وه ی بۆ
هۆشیاری کۆمه لایه تی ریزه که ی (26.66%) به پله ی دووهم دیت، ههرچی ئه وانه ی بۆ
جیخستن و به هیزکردنی شوین پینگه که یان ریزه که ی (23.33%) به پله ی سپیه م دیت. واته
مه به سستی سه ره که ی له به بازارکردنی بابته کان له سایته ئه لیکترۆنییه کان زیاتر بۆ
فراوانکردنی پانتایی جه ماوهری بیان و پیدانی زانیارییه.

خشته ی (5): ریزه ی په ی ره وکردنی بنه ماکانی به بازارکردنی ئه لیکترۆنی له رووی (ئامانج،
جه ماوهر، ناوه رۆک) له سایته ئه لیکترۆنییه کان له مشتیه تووژینه وه ی وه رگی راو.

سایته کان	دوو باره	ریزه ی سه دی	پله به ندی
ئاویره	27	45.00%	یه کهم
شار	22	36.66%	دووهم
کیرین و فروش	11	18.33%	سپیه م
کۆی گشتی	60	100%	

سه باره ت به خشته ی (5) ریزه ی په ی ره وکردنی بنه ما سه ره کییه کان به بازارکردن له سایته
ئه لیکترۆنییه کوردیه کان به مه به سستی سه رنجراکیشی به کار به ر، سایتی ئاویره به ریزه ی
(45.00%) دهرکه وتوو به پله ی یه کهم دیت، و سایتی شار به ریزه ی (36.66%) دهرکه وتوو به
و به پله ی دووهم دیت، و کیرین و فروش به ریزه ی (18.33%) دهرکه وتوو به و به پله ی سپیه م
دیت. واته سایته ئه لیکترۆنییه کوردیه کان به ئاستیکی مامناوه ندیدا بنه ماکانی
به بازارکردنی ئه لیکترۆنی بۆ بابته کان، شیوازیکی سه رنجراکیشیان به کاره ی ناوه.

خشته ی (6): ریزه ی په ی ره وکردنی ناوینشانی سه ره که ی و لاوه کی بۆ به بازارکردنی
ئه لیکترۆنیدا له سایته کوردیه کان به پپی مشتیه وه رگی راو ده خاته روو.

سایته کان	دوو باره	ریزه ی سه دی	پله به ندی
ئاویره	19	31.66%	دووهم
شار	29	48.33%	یه کهم

گۆڤاری قه‌لای زانست

گۆڤاریکی زانستی وهرزی باوه‌ریییکراوه له لایهن زانکۆی لوینانی فه‌ره‌نسی ده‌رده‌جیته‌هه‌ولتیر-کوردستان-عیراق
به‌رگی (۵) - ژماره (۳)، هاوینی ۲۰۲۰
ژماره‌ی تۆماری نیوده‌له‌تی: ISSN 2518-6566 (Online) - ISSN 2518-6558 (Print)

کیرین و فروش	12	20.00%	سییه‌م
کۆی گشتی	60	100%	

سه‌باره‌ت به‌ خشته‌ی (6) تیايدا ریژه‌ی به‌کاره‌یانی ناوینشانی سه‌ره‌کی و لاوه‌کی بۆ به‌بازارکردنی بابته‌کان له‌ سایته‌ ئه‌لیکترۆنییه‌ کوردیییه‌کان، سایتی ئاوێزه به‌ ریژه‌ی (31.66%) ده‌رکه‌وتوووه‌ و به‌ پله‌ی دووهم دیت، سایتی شار به‌ ریژه‌ی (48.33%) ده‌رکه‌وتوووه‌ و به‌ پله‌ی یه‌که‌م دیت. سایتی کیرین و فروش به‌ ریژه‌ی (20.00%) و به‌ پله‌ی سییه‌م دیت. که‌واته‌ ئاستی به‌کاره‌یانی ناوینشانی سه‌ره‌کی و لاوه‌کی بۆ به‌بازارکردنی بابته‌کان له‌ سایته‌ ئه‌لیکترۆنییه‌ کوردیییه‌کان له‌ ئاستیکی مامناوه‌ندیاده. پێویسته‌ زیاتر بایه‌خی پێدیریت چونکه‌ ناوینشانی سه‌ره‌کی و لاوه‌کی گرنه‌گه‌ بۆ سه‌رنجراکیشانی به‌کاربه‌ر بۆ بابته‌کان.

خشته‌ی (7): ریژه‌ی روونی یه‌که‌ بیرۆکه‌ له‌ ناوه‌رۆکی بابته‌کان که‌ به‌بازارکردنیان بۆ کراوه‌ له‌ سایته‌ ئه‌لیکترۆنییه‌ کوردیییه‌کان به‌ پێی مشتته‌ی وهرگیراو ده‌خاته‌روو.

سایته‌کان	دوو‌باره	ریژه‌ی سه‌دی	پله‌به‌ندی
ئاوێزه	18	30.00%	سییه‌م
شار	23	38.33%	یه‌که‌م
کیرین و فروش	19	31.66%	دووهم
کۆی گشتی	60	100%	

سه‌باره‌ت به‌ خشته‌ی (7) که‌ ریژه‌ی په‌یره‌وکردنی یه‌که‌ بیرۆکه‌ له‌ و بابته‌تانه‌ی که‌ به‌بازارکردنیان بۆ کراوه‌ له‌ سایته‌ ئه‌لیکترۆنییه‌ کوردیییه‌کان، سایتی ئاوێزه به‌ ریژه‌ی (30.00%) ده‌رکه‌وتوووه‌ و به‌ پله‌ی سییه‌م دیت. سایتی شار به‌ ریژه‌ی (38.33%) ده‌رکه‌وتوووه‌ و به‌ پله‌ی یه‌که‌م دیت. سایتی کیرین و فروش به‌ ریژه‌ی (31.66%) ده‌رکه‌وتوووه‌ و به‌ پله‌ی سییه‌م دیت. واته‌ ریژه‌ی بوونی یه‌که‌ بیرۆکه‌ له‌ و بابته‌تانه‌ی که‌ به‌بازارکردنیان بۆ کراوه‌ له‌ سایته‌ کوردیییه‌کان له‌ ئاستیکی یه‌کسان و نزیکن له‌ یه‌که‌وه‌ ئه‌مه‌ش بۆته‌ هۆی سه‌رنجراکیشی به‌کاربه‌ران.

خشته‌ی (8): ریژه‌ی په‌یره‌وکردنی به‌ناوکانی خاڵبه‌ندی بۆ به‌بازارکردنی بابته‌کانی له‌ سایته‌ ئه‌لیکترۆنییه‌ کوردیییه‌کان به‌ پێی مشتته‌ی وهرگیراو ده‌خاته‌روو.

هه‌لبژاردی فورم	دوو‌باره	ریژه‌ی سه‌دی	پله‌به‌ندی
ئاوێزه	23	38.33%	یه‌که‌م
شار	18	30.00%	سییه‌م
کیرین و فروش	19	31.66%	دووهم

کۆی گشتی	60	100%
----------	----	------

سه‌باره‌ت به‌ خشته‌ی (8) که پرسپاری په‌یره‌کردنی بنه‌ماکانی خالبه‌ندی له‌ به‌بازارکردنی بابته‌کان له‌ سایته‌ ئه‌لیکترۆنییه‌ کوردیییه‌کان، ئاوێزه به‌ رێژه‌ی (38.33%) ده‌رکه‌وتوووه و به‌ پله‌ی یه‌که‌م دیت. سایتی شار به‌ رێژه‌ی (30.00%) ده‌رکه‌وتوووه و به‌ پله‌ی سێیه‌م دیت. سایتی کرین و فروۆش به‌ رێژه‌ی (31.66%) ده‌رکه‌وتوووه و به‌ پله‌ی دووهم دیت. واته‌ په‌یره‌وکردنی بنه‌ماکانی خالبه‌ندی له‌ سایته‌ کوردیییه‌کان له‌ ئاستیکی باشدا نیه‌ هه‌روه‌ک گرنگی و بایه‌خی په‌یره‌وکردنی خالبه‌ندی له‌ به‌ بازارکردنی بابته‌کان بۆ سه‌رنجراکێشانی خوینه‌ر پێویسته‌.

خشته‌ی (9): رێژه‌ی په‌یره‌وکردنی که‌مترین وشه‌ و گرنگترین به‌شی ئه‌و بابته‌تانه‌ی که‌ به‌ بازارکردنیان بۆ کراوه‌ له‌ سایته‌ ئه‌لیکترۆنییه‌ کوردیییه‌کان به‌ پێی مشتته‌ی وه‌رگیراو.

سایت	دوو‌باره	رێژه‌ی سه‌دی	پله‌به‌ندی
ئاوێزه	16	26.66%	سێیه‌م
شار	27	45.00%	یه‌که‌م
کرین و فروۆش	17	28.33%	دووهم
کۆی گشتی	60	100%	

سه‌باره‌ت به‌ خشته‌ی (9) که رێژه‌ی په‌یره‌وکردنی که‌مترین وشه‌ و گرنگترین به‌شی ئه‌و بابته‌تانه‌ی که‌ به‌ بازارکردنیان بۆ ده‌کریت له‌ سایته‌ ئه‌لیکترۆنییه‌ کوردیییه‌کان، سایتی ئاوێزه به‌ رێژه‌ی (26.66%) ده‌رکه‌وتوووه و به‌ پله‌ی سێیه‌م دیت. سایتی شار به‌ رێژه‌ی (45.00%) ده‌رکه‌وتوووه و به‌ پله‌ی یه‌که‌م دیت. سایتی کرین و فروۆش به‌ رێژه‌ی (28.33%) ده‌رکه‌وتوووه و به‌ پله‌ی دووهم دیت. واته‌ تارا‌ده‌یه‌ک به‌کارهێنانی که‌مترین وشه‌ و گرنگترین به‌ش له‌ سایته‌ کوردیییه‌کان په‌یره‌و‌کراوه‌، به‌لام چه‌ند وشه‌ی ساده‌ و رسته‌ی کورت و پوخت له‌ نووسینی ئه‌و بابته‌تانه‌ی که‌ به‌بازارکردنیان بۆ ده‌کریت ئه‌وه‌نده‌ ئاسانتر و سه‌رنجراکێشتر ده‌بیت بۆ خوینه‌ران و به‌کاربه‌ران.

خشته‌ی (10): په‌یره‌وکردنی ده‌ربیرینی راسته‌وخۆ و ریزه‌بندی زانیارییه‌کان له‌ په‌ره‌گرافه‌کانی ناوه‌یروکی بابته‌کان به‌بازارکراو له‌ سایته‌ ئه‌لیکترۆنییه‌ کوردیییه‌کان له‌ مشتته‌ی وه‌رگیراو.

سایت	دوو‌باره	رێژه‌ی سه‌دی	پله‌به‌ندی
ئاوێزه	15	25.00%	سێیه‌م
شار	21	35.00%	دووهم
کرین و فروۆش	24	40.00%	یه‌که‌م

گۆڤاری قه‌لای زانست

گۆڤاریکی زانستی وه‌رزی باوه‌ریی‌کراوه له لایهن زانکۆی لوپانی فه‌ره‌نسی ده‌رده‌چیت-هه‌ولێر-کوردستان-عێراق
به‌رگی (٥) - ژماره (٣)، هاوینی ٢٠٢٠
ژماره‌ی تۆماری نیوده‌ته‌ی: ISSN 2518-6566 (Online) - ISSN 2518-6558 (Print)

کۆی گشتی	60	%100
----------	----	------

سه‌باره‌ت به خشته‌ی (10) په‌یوه‌کردنی ده‌ربیرینی راسته‌وخۆ ریزبه‌ندی زانیارییه‌کان له په‌ره‌گرافه‌کانی ناوه‌ڕۆکی بابه‌ته‌کان که به‌بازارکردنیان بۆ ده‌کرێت له سایته ئه‌لیکترۆنییه کوردیه‌کان، سایته ئاوێزه به‌ رێژه‌ی (25.00%) ده‌رکه‌وتوووه و به‌ پله‌ی سێیه‌م دێت. سایته شار به‌ رێژه‌ی (35.00%) ده‌رکه‌وتوووه و به‌ پله‌ی دووهم دێت، و سایته کیرین و فروش به‌ رێژه‌ی (40.00%) ده‌رکه‌وتوووه و به‌ پله‌ی یه‌که‌م دێت. واته له نووسینی بابه‌ته‌کان ریزبه‌ندی زانیارییه‌کان له یه‌ک په‌ره‌گرافدا و واتا‌کان روون و ئاشکرا و راسته‌وخۆ بن له ئاستیکی خوار مامناوه‌ندی‌دایه و چهند گرنگی پێی بدرێت باشت‌ر چونکه بۆ خۆپندنه‌وه ئاسانتر و سه‌رنج‌راکێشتره که واتا‌که‌ی راسته‌وخۆ به‌ ده‌سته‌وه ده‌دات.

خشته‌ی (11): دووباره‌کردنه‌وه‌ی ده‌سته‌واژه و رسته‌کان له‌و بابه‌تانه‌ی که به‌بازارکردنیان بۆ کراوه له سایته ئه‌لیکترۆنییه کوردیه‌کان به‌ پێی مشتیه‌ی وه‌رگیراو.

سایت	دووباره	رێژه‌ی سه‌دی	پله‌به‌ندی
ئاوێزه	14	%23.33	دووهم
شار	33	%55.00	یه‌که‌م
کیرین و فروش	13	%21.66	سێیه‌م
کۆی گشتی	60	% 100	

له‌م خشته‌یه‌دا (11) دووباره‌کردنه‌وه‌ی ده‌سته‌واژه و رسته‌کان له‌و بابه‌تانه‌ی که به‌بازارکردنیان بۆ کراوه له سایته ئه‌لیکترۆنییه کوردیه‌کان، سایته ئاوێزه به‌ رێژه‌ی (23.33%) ده‌رکه‌وتوووه و به‌ پله‌ی دووهم دێت. سایته شار به‌ رێژه‌ی (55.00%) ده‌رکه‌وتوووه و به‌ پله‌ی یه‌که‌م دێت، سایته کیرین و فروش به‌ رێژه‌ی (21.66%) ده‌رکه‌وتوووه و به‌ پله‌ی یه‌که‌م دێت. واته دووباره‌کردنه‌وه‌ی ده‌سته‌واژه و رسته‌کان له‌و بابه‌تانه‌ی که به‌بازارکردنیان بۆ کراوه له سایته ئه‌لیکترۆنییه کوردیه‌کان که‌متر په‌یوه‌کراوه و پێویسته گرنگی زیاتری پێی بدرێت چونکه دووباره‌کردنه‌وه‌ی رسته‌کان و ده‌سته‌واژه‌کان کاریگه‌رییه‌کی ئه‌رینی ده‌خاته سه‌ر خۆپندنه‌ی بابه‌ته‌کان و سه‌رنج‌راکێشی.

خشته‌ی (12): دانانی ژماره و لیستی خاڵبه‌ندکراو بۆ په‌ره‌گرافه‌کانی بابه‌ته‌کان له به‌بازارکردنی ئه‌لیکترۆنییدا به‌ پێی مشتیه‌ی وه‌رگیراو.

سایت	دووباره	رێژه‌ی سه‌دی	پله‌به‌ندی
ئاوێزه	19	%31.66	سێیه‌م

گۆڤاری قه‌لای زانست

گۆڤاریکی زانستی وهرزی باوهریپیکراوه له لایهن زانکۆی لوینانی فهره‌نسی دهرده‌چیت-هه‌ولیر-کوردستان-عیراق
به‌رگی (۵) - ژماره (۳)، هاوینی ۲۰۲۰
ژماره‌ی تو‌ماری نیوده‌له‌تی: ISSN 2518-6566 (Online) - ISSN 2518-6558 (Print)

شار	21	35.00%	یه‌که‌م
کیرین و فروش	20	33.33%	دووهم
کۆی گشتی	60	100%	

له‌م خشته‌یه‌دا (12) دانانی ژماره و لیستی خال‌به‌ندکراو بو‌ پهره‌گرافه‌کانی بابه‌ته‌کان له به‌بازارکردنی ئەلیکترۆنیدا له‌ سایته کوردیبه‌کان، سایتی ئاوێزه به‌ رێژه‌ی (31.66%) دهرکه‌وتوووه و به‌ پله‌ی سێهه‌م دیت. سایتی شار به‌ رێژه‌ی (35.00%) دهرکه‌وتوووه و به‌ پله‌ی یه‌که‌م دیت، سایتی کیرین و فروش به‌ رێژه‌ی (33.33%) دهرکه‌وتوووه و به‌ پله‌ی دووهم دیت. واته‌ دانانی ژماره و لیستی خال‌به‌ندی بو‌ پهره‌گرافه‌کانی بابه‌ته‌کان له به‌بازارکردنی ئەلیکترۆنیدا بابه‌ته‌که‌ روونتر ده‌کاته‌وه و زانیاریبه‌کان له‌ ناوه‌ڕۆکی بابه‌ته‌کان ریکتر ده‌کات واته‌ ژماره‌کردن و خال‌به‌ندکردنی پهره‌گرافه‌کان بو‌ ئاسانی خویندنه‌وه‌ باشته‌.

خشته‌ی (13): رێژه‌ی به‌کارهێنانی لینکی پێگه‌ی تری په‌یوه‌ندیداری به‌ ناوه‌ڕۆکی بابه‌ته‌کان بو‌ به‌بازارکردنی ئەلیکترۆنیدا له‌ سایته کوردیبه‌کان به‌ پێی مشتته‌ی وهرگیراو.

سایت	دوو‌باره	رێژه‌ی سه‌دی	پله‌به‌ندی
ئاوێزه	22	36.66%	یه‌که‌م
شار	21	35.00%	دووهم
کیرین و فروش	17	28.33%	سێهه‌م
کۆی گشتی	60	100%	

له‌م خشته‌یه‌دا (13) سه‌باره‌ت به‌ به‌کارهێنانی لینکی پێگه‌ی تری په‌یوه‌ندیداری به‌ ناوه‌ڕۆکی بابه‌ته‌کان بو‌ به‌بازارکردنی ئەلیکترۆنیدا له‌ سایته کوردیبه‌کان، سایتی ئاوێزه به‌ رێژه‌ی (36.66%) دهرکه‌وتوووه و به‌ پله‌ی یه‌که‌م دیت. سایتی شار به‌ رێژه‌ی (35.00%) دهرکه‌وتوووه و به‌ پله‌ی دووهم دیت، سایتی کیرین و فروش به‌ رێژه‌ی (28.33%) دهرکه‌وتوووه و به‌ پله‌ی سێهه‌م دیت. واته‌ رێژه‌ی به‌کارهێنانی لینکی پێگه‌ی تری په‌یوه‌ندیداری به‌ ناوه‌ڕۆکی بابه‌ته‌کان بو‌ به‌بازارکردنی ئەلیکترۆنیدا له‌ سایته کوردیبه‌کان له‌ ئاستیک‌ی باش په‌یره‌وه‌نه‌کراوه‌ چونکه‌ لینکی په‌یوه‌ندیدار به‌ بابه‌ته‌ بلاوکراوه‌کانی زیاتر بو‌ وهرگرته‌ی ورده‌کاری زۆرتر له‌ سه‌ر بابه‌ته‌کانی به‌بازارکراو.

خشته‌ی (14): رێژه‌ی به‌کارهێنانی زمانی ئاسایی خه‌لک بو‌ به‌بازارکردن له‌ سایته ئەلیکترۆنیبه‌ کوردیبه‌کان به‌ پێی مشتته‌ی وهرگیراو.

سایت	دوو‌باره	رێژه‌ی سه‌دی	پله‌به‌ندی
ئاوێزه	21	35.00%	دووهم

گۆقاری قه لای زانست

گۆقاریکی زانستی وه رزی باوه ریتکراوه له لایهن زانکۆی لوینانی فه ره نسی ده رده چیت-هه ولیر-کوردستان-عیراق
به رگی (5) - ژماره (3)، هاوینی 2020
ژماره ی توُماری نیوده له تی: ISSN 2518-6566 (Online) - ISSN 2518-6558 (Print)

شار	17	28.33%	سییه م
کیرین و فروش	22	36.66%	یه که م
کۆی گشتی	60	100%	

له م خشته یه (14) به کاره یانی زمانی ئاسایی خه لک بۆ به بازارکردن له سایته ئه لیکترۆنییه کوردیه کان ده خاته روو، سایتی ئاوێزه به رێژه ی (35.00%) ده رکه وتوووه و به پله ی دووهم دیت. سایتی شار به رێژه ی (28.33%) ده رکه وتوووه و به پله ی سییه م دیت، سایتی کیرین و فروش به رێژه ی (36.66%) ده رکه وتوووه و به پله ی یه که م دیت. واته له رێژه ی به کاره یانی زمانی ئاسایی خه لک بۆ به بازارکردن له سایته ئه لیکترۆنییه کوردیه کان زۆر به باشی په یره وکراوه چونکه ئه و زمانه یه که نزیکه له تیگه یشتنی خه لکه وه کاریگه ریه کی ئه رینی له سه ر تیگه یشتنی به کاربه ر ده خاته روو.

خشته ی (15): ئاستی به کاره یانی کلێله وشه کان له سایته کوردیه کان به پێی مشتیه وه رگیراو.

سایت	دوو باره	رێژه ی سه دی	پله به ندی
ئاوێزه	18	30.00%	سییه م
شار	19	31.66%	دووهم
کیرین و فروش	23	38.33%	یه که م
کۆی گشتی	60	100%	

له م خشته یه دا (15) به کاره یانی کلێله وشه کان بۆ به بازارکردنی ئه لیکترۆنیدا له سایته کوردیه کان ده خاته روو، سایتی ئاوێزه به رێژه ی (30.00%) ده رکه وتوووه و به پله ی سییه م دیت. سایتی شار به رێژه ی (31.66%) ده رکه وتوووه و به پله ی دووهم دیت، لێره دا به ئاستیکی فروش به رێژه ی (38.33%) ده رکه وتوووه و به پله ی یه که م دیت. لێره دا به کاره یانراون، مامناوه ندی وشه کلێله کان له بابته کانی به بازارکراو له سایته کوردیه کان به کاره یانراون، واته به کاره یانی کلێله وشه کان بۆ به بازارکردنی ئه لیکترۆنیدا له سایته کوردیه کان گرنگی خۆی هه یه بۆ سه رنجراکیشانی به کاربه ران بۆ بابته کان.

خشته ی (16): ئاستی ره چاوه کردنی سایته کوردیه کان لایه نی دیزاین و هونه رکاری بابته کان (فۆنت، ره نگ و وێنه) به پێی مشتیه وه رگیراو.

گۆڤاری قه‌لای زانست

گۆڤاریکی زانستی وه‌رزی باوه‌ری پیکراوه له لایه‌ن زانکۆی لوپانی فه‌ره‌نسی ده‌رده‌چیت-هه‌ولێر-کوردستان-عێراق
به‌رگی (٥) – ژماره‌ (٣)، هاوینی ٢٠٢٠
ژماره‌ی تۆماری نیۆده‌لته‌ی: ISSN 2518-6566 (Online) - ISSN 2518-6558 (Print)

سایت	دوو باره	رێژه‌ی سه‌دی	پله‌به‌ندی
ئاوێزه	19	31.66%	دووهم
شار	23	38.33%	یه‌که‌م
کیرین و فروش	18	30.00%	سییه‌م
کۆی گشتی	60	100%	

له‌م خشته‌یه‌دا (16) که ئاستی ره‌چاوه‌کردنی سایته‌ کوردیه‌یه‌کان لایه‌نی دیزاین و هونه‌رکاری بابته‌کان (فۆنت، ره‌نگ و وێنه) بۆ زیاتر سه‌رنجراکێشانی خوێنه‌ر ده‌خاته‌روو. سایتی ئاوێزه به‌ رێژه‌ی (31.66%) ده‌رکه‌وتوو و به‌ پله‌ی دووهم دیت. سایتی شار به‌ رێژه‌ی (38.33%) ده‌رکه‌وتوو و به‌ پله‌ی یه‌که‌م دیت، سایتی کیرین و فروش به‌ رێژه‌ی (30.00%) ده‌رکه‌وتوو و به‌ پله‌ی سییه‌م دیت. واته‌ ره‌چاوه‌کردنی سایته‌ کوردیه‌یه‌کان لایه‌نی دیزاین و هونه‌رکاری بابته‌کان (فۆنت، ره‌نگ و وێنه) به‌ پێی پێویست نه‌بووه، چونکه‌ سایته‌ کوردیه‌یه‌کان بۆ به‌بازارکردنی بابته‌کان که‌متر ره‌چاوی بابته‌ی دیزاینی و رێکخستنی ناوه‌رۆک و لایه‌نی هونه‌ری کردوو.

خشته‌ی (17): شیوازی نوسین و خستنه‌رووی بابته‌که‌ له‌ سایته‌ کوردیه‌یه‌کان (شیوه‌ی پرسپار نه‌بیت و وشه‌ی سواو دوو باره‌ نه‌کریت، له‌گه‌ڵ دانانی نرخ)، به‌ پێی مشتته‌ی وه‌رگیراو.

سایت	دوو باره	رێژه‌ی سه‌دی	پله‌به‌ندی
ئاوێزه	20	33.33%	دووهم
شار	16	26.66%	سییه‌م
کیرین و فروش	24	40.00%	یه‌که‌م
کۆی گشتی	60	100%	

له‌م خشته‌یه‌دا (17) تایبه‌ت به‌ شیوازی نوسین و خستنه‌رووی بابته‌که‌ له‌ سایته‌ کوردیه‌یه‌کان (شیوه‌ی پرسپار نه‌بیت و وشه‌ی سواو دوو باره‌ نه‌کریت، له‌گه‌ڵ دانانی نرخه‌که‌ی)، سایتی ئاوێزه به‌ رێژه‌ی (33.33%) ده‌رکه‌وتوو و به‌ پله‌ی دووهم دیت. سایتی شار به‌ رێژه‌ی (26.66%) ده‌رکه‌وتوو و به‌ پله‌ی یه‌که‌م دیت، سایتی کیرین و فروش به‌ رێژه‌ی (40.00%) ده‌رکه‌وتوو و به‌ پله‌ی سییه‌م دیت. واته‌ شیوازی نوسین و خستنه‌رووی بابته‌که‌ له‌ سایته‌ کوردیه‌یه‌کان (شیوه‌ی پرسپار و دوو بارکردنه‌وی وشه‌ی سواو و دانانی نرخ)، له‌ بابته‌کانی به‌بازارکراو له‌ ئاستیکی باش نیه‌ پێویسته‌ زیاتر بایه‌خی پێبدریت.

خشته‌ی (18): ره‌چاوه‌کردنی سایته‌ کوردیه‌یه‌کان لایه‌نی زیندوویی چیرۆکی بابته‌که‌ و سه‌رنجراکێشی به‌لای به‌کاربه‌ر و لایه‌نی ئیتیک به‌پێی مشتته‌ی وه‌رگیراو.

سایت	دوو‌باره	رێژه‌ی سه‌دی	پله‌به‌ندی
ئاوێزه	22	36.66%	یه‌که‌م
شار	18	30.00%	سییه‌م
کڕین و فرۆش	20	33.33%	دووهم
کۆی گشتی	60	100%	

له‌م خشته‌یه‌دا (18) تایبته به‌ ئاستی ئاستی ره‌چاوه‌کردنی سایته کوردیه‌یه‌کان بۆ به‌بازارکردنی ئه‌لیکترۆنیدا لایه‌نی زیندوو‌بوونه‌وه‌ی چیرۆکی بابته‌که‌ و سه‌رنجراکێشی به‌لای ره‌کابه‌ر و لایه‌نی ئیتیک، سایته ئاوێزه به‌ رێژه‌ی (36.66%) ده‌رکه‌وتوو و به‌ پله‌ی یه‌که‌م دیت. سایته شار به‌ رێژه‌ی (30.00%) ده‌رکه‌وتوو و به‌ پله‌ی سییه‌م دیت، سایته کڕین و فرۆش به‌ رێژه‌ی (33.33%) ده‌رکه‌وتوو و به‌ پله‌ی دووهم دیت. واته ئاستی ره‌چاوه‌کردنی سایته کوردیه‌یه‌کان بۆ به‌بازارکردنی ئه‌لیکترۆنیدا لایه‌نی زیندوو‌بوونه‌وه‌ی چیرۆکه‌که‌ و سه‌رنجراکێشی به‌لای به‌کاربه‌ر و ئیتیک بابته‌که‌ که‌متر په‌یره‌وکراوه ئه‌مه‌ش کاریگه‌رییه‌کی نه‌رێنی ده‌خاته‌رسه‌ر سه‌رنجراکێشی به‌کاربه‌ر بۆ بابته‌که‌.

2/4- ده‌ره‌نجامی لایه‌نی پراکتیکی توێژینه‌وه‌:

- 1- سایته ئه‌لیکترۆنیه‌یه‌ کوردیه‌یه‌کان (ئاوێزه، شار، کڕین و فرۆش) بۆ به‌بازارکردنی بازرگانی، به‌ پێدانی زانیاری گشتی له‌سه‌ر جوگرافیا‌یه‌کی فراوان له‌ جه‌ماوه‌ریان کارکردوو.
- 2- سایته ئه‌لیکترۆنیه‌یه‌ کوردیه‌یه‌کان (ئاوێزه، شار، کڕین و فرۆش) بانه‌ماکانی به‌بازارکردنی ئۆنلاین شپۆه‌یه‌کی دا‌هینه‌رانه و پێشکه‌وتوو‌ترین به‌کاره‌ی‌ناوه‌ که‌ شپۆازیکی سه‌رنجراکێشی له‌خۆگرتوو.
- 3- شپۆازی نووسینی ناو‌نیشانی سه‌ره‌کی و لاوه‌کی بۆ به‌بازارکردنی بابته‌کان له‌ سایته ئه‌لیکترۆنیه‌یه‌ کوردیه‌یه‌کان (ئاوێزه، شار، کڕین و فرۆش) به‌ رێژه‌یه‌که‌ په‌یره‌وکراوه چونکه‌ گرنگی خۆی هه‌یه‌ له‌ سه‌رنجراکێشانی به‌کاربه‌ر بۆ بابته‌کان به‌گشتی.
- 4- وشه‌ی ساده‌ و رسته‌ی کورت له‌ نووسینی بابته‌کان له‌ سایته ئه‌لیکترۆنیه‌یه‌ کوردیه‌یه‌کان (ئاوێزه، شار، کڕین و فرۆش) تارا‌ده‌یه‌که‌ په‌یره‌وکراوه بۆ به‌بازارکردنی بابته‌کان، هه‌روه‌که‌ ده‌سته‌واژه‌کان کورت و پوخت و واتا‌کان روون و ئاشکرا دیارن که‌ راسته‌وخۆ مانا‌کان به‌ده‌سته‌وه‌ ده‌دن.
- 5- بوونی یه‌که‌ بیری که‌ له‌و بابته‌تانه‌ی که‌ به‌بازارکردنیان بۆ کراوه له‌ له‌ سایته ئه‌لیکترۆنیه‌یه‌ کوردیه‌یه‌کان (ئاوێزه، شار، کڕین و فرۆش) به‌ شپۆازیکی سه‌ره‌که‌وتوو په‌یره‌وکراوه بۆ سه‌رنجراکێشی به‌کاربه‌ران، هه‌روه‌که‌ ریزه‌به‌ندی زانیارییه‌کان له‌ یه‌که‌ په‌ره‌گرافدا به‌کاره‌ی‌ناون که‌ واتا‌کان روون و ئاشکرا ده‌بن بۆ خۆ‌پ‌د‌نه‌وه‌ ئاسانه‌تر و سه‌رنجراکێشته‌ر ده‌بن و واتا‌که‌ی راسته‌وخۆ به‌ده‌سته‌وه‌ ده‌دات.

- 6- به كارهيئنانى ژماره بو ناوهروك و ليستكردى په رگرافه كان له سايتته ئه ليكترونييه كوردبييه كان (ئاويزه، شار، كرين و فروش) و خالبه نكردنى په رگرافه كان به شپوازىكى داهينه رانه په پيره وكراوه، چونكه گرنگى خوى هه يه بو به بازاركردنى ئونلاين له سهرنجراكيشانى خويته ر.
- 7- به كارهيئنانى كه مترین وشه و گرنگترین بهش له سايتته ئه ليكترونييه كوردبييه كان (ئاويزه، شار، كرين و فروش) به شپوازىكى پيشكه وتوو په پيره وكراوه له به بازاركردنى ئونلاين كه بو نووسينى بابه ته كان ئه وه نده ئاسانتر و سهرنجراكيشتر ده بيت بو خويته ران و به كاربه ران.
- 8- به كارهيئنانى خالبه ندى له ناوهروكى بابه ته به بازاركراوه كان له سايتته ئه ليكترونييه كوردبييه كان (ئاويزه، شار، كرين و فروش) ئاستيىكى باشدا نه بووه كه كارىكى پيشه ييه و ده بيتته هو ي بابه خپيدانى به كاربه ران.
- 9- لينكى په يوه نديدارى بو به بازاركردنى ئه ليكترونييدا له سايتته ئه ليكترونييه كوردبييه كان (ئاويزه، شار، كرين و فروش) كه متر په پيره وكراوه چونكه گرنگه بو زياتر سهرنجراكيشانى خويته ر بو بابه ته كه و وهرگرنتى ورده كارى زياتر له سهر بابه ته كان.
- 10- دووباره كردنه وهى دهسته واژه و رسته كان له و بابه تانه ي كه به بازاركردنيان بو ده كريت له سايتته ئه ليكترونييه كوردبييه كان (ئاويزه، شار، كرين و فروش) به باشى په پيره ونه كراوه كه خوى كارىكى هونه ريبه و كارىگه ريبه كى ئه ريئى ده خاته سهر خويئندى بابه ته كان و سهرنجراكيشانيان.
- 11- به كارهيئنانى زمانى ئاساىي خه لك بو به بازاركردن له سايتته ئه ليكترونييه كوردبييه كان (ئاويزه، شار، كرين و فروش) به باشى په پيره وكراوه هه روهك خوى كارىكى داهينه ره كه نزيكه له تيگه يشتنى خه لك و كارىگه ريبه كى ئه ريئى ده خاته سهر تيگه يشتنى به كاربه ر.
- 12- كليله وشه كان له بابه ته كانى به بازاركراو له سايتته ئه ليكترونييه كوردبييه كان (ئاويزه، شار، كرين و فروش) به ريژه ي مامناوه ندى ده ركه وتوووه چونكه كارىكى داهينه ره بو تيشكخستنه سهر بابه ته گرنگه كان و سهرنجراكيشانى به كاربه ران.
- 13- ره چاوه كردنى لايه نى ديزاين و هونه ركارى بابه ته كان (فونت، رهنك و وينه) له سايتته ئه ليكترونييه كوردبييه كان (ئاويزه، شار، كرين و فروش) به پيى پيويست نه بووه چونكه به بازاركردنى ئونلاين چهن لايه نى هونه ركارىي تييدا بيت بو سهرنجراكيشانى به كاربه ران بو بابه ته كان گرنگه.
- 14- شپوازى نوسين و خستنه رووى بابه ته كه له سايتته كوردبييه كان (ئاويزه، شار، كرين و فروش)، كه له شپوه ي پرسپار نه بيت و دووبار كرده وهى وشه ي سواو و دانانى

نرخه که ی، که مته رخه م بوونه و بۆ به بازارکردنی بابه ته کان پپووسته بۆ زیاتر سه رنجراکیشانی به کار به ر.

15- ره چاوکردنی لایه نی زیندوو بوونه وه ی چیرۆکه که و ئیتیکی بابه ته که له سایته ئه لیکترۆنییه کوردیه کان (ئاویزه، شار، کرین و فروش) وه ک کاریکی پیشه یی که متر دهرکه وتوو ه که خۆی کاریکی گرنه گ و داهینه رانه یه بۆ سه رنجراکیشی خوینه ر بۆ بابه ته کان.

3/4- چه ند نموونه یه ک بۆ ریکلامی ئه لیکترۆنی نموونه یه ک له سایته ی (ئاویزه) له به شی سه ره وه ی سایته که ریکلامیک به شیوه ی تیگستی جولاو بۆ هیلێ ئینته رنیته فاست لاین کراوه ئه وه ی له ریکلامه که هاتوو ه ته نها ناوی هیله که و ناو نیشانه که یه تی ته نها بۆ نوسینی وشه ی فاست رهنگی سه وز به کارهاتوو ه، ئه گه ر نا به باکگراوه ندیک سی و به فۆنتیکی رهش نوسراوه. ئه گه ر له م ریکلامه ورد بینه وه ده بینن که به شیوه یه کی ئاسای دروست کراوه هیه له دروشمیک یان نوسینیکی نوێ و سه رنجراکیش به کارنه هاتوو ه، سه ره رای ئه وه ش جۆری فۆنت و رهنگه که شی زۆر ساده یه وه و نا دره وشیتته وه هیه جۆری له هونه رکاری بۆ نه کراوه.

2/4- هه ره وه ها له ریکلامیک تر دا که له سایته ی شار بۆ هیلێ ئاسیاسیل کراوه، له به شی سه ره وه ی سایته که ده بینن به فۆنتیکی رهنگ سور که رهنگی سه ره کی کۆمپانیای ئاسیاسیل، نوسراوه (بالانست پت نه؟ کیشه نه) ئه وه ی تیبینی ده کرپت ئه و شیوه تیگسته به زمانیک گفتوگۆ نوسراوه و ئاراسته ی جه ماوه ر کراوه ده توانین بلین جۆریک له نوپکاری و داهینانکاری هه یه له م چه ند وشه یه، چونکه تا ئیستا له نیو رکابه رهکانی به کارنه هاتوو ه و دهسته واژه یه کی سه رنج راکیش، چونکه رهنگه به شیکی زۆری خه لک ئه م هیله به کاریین و توشی گرفتێ نه بوونی بالانس بوین بۆیه ئه م دهسته واژه یه وا ده کات به رکابه ر گرینگی به ریکلامه که بدات.

گۆڤاری قهلاى زانست

گۆڤاریكى زانستى وه رزى باوه رېښكراوه له لایهن زانكۆى لوبنانى فهره نسی دهرده چیت-هه ولیر-كوردستان-عیراق
به رگی (5) - ژماره (3)، هاوینی 2020
ژماره ی تۆماری نیوده له تی: ISSN 2518-6558 (Print) - ISSN 2518-6566 (Online)

له رووی دیزانی ئەم رېښكلامه تېكسته كه ی فۆنتیكى بارىك به كارها تووه و باگگراوه ندىكى
شپوه بارانى جولوا هه یه كه واى لیده كات به رچا و بیټ.

له خزمهتگزارى سوپاس بهوه
24 سعات نینه رنیت به كارینه
له دواى نه واپوونی بالاسه كهت

بالانست بئى نییه؟ كیشه نییه

اسپاسینا

به شهكان

3/4- له نموونه په كى تر دا رېښكلام بۆ فاست لینك له سايته كړین و فروش ده كړیت سه رها تا
دهسته واژه په كى له لای راستى نووسراوه (نیستا بئ سیم) ئەمهش وهك كلیلى چوونه ناو
بابه ته كه به كارها تووه بۆ سهرنجراكیشانی بینهر و خوینهر بۆ به رهه مه كه تاكو زیاتر
مه به سته بابته كه به رچا و بیټ و تېگه یشتوو بیټ، جگه له وهش رهنگ كاریگه رى خو
كردوو به وهى باگراوه ندىكى رهنگى په رپهل دانراوه كه رهنگیكى نه رم و سهرنجراكیشه بۆ
چا و كه به كسهر ئارامیهك و خوشیهك ده به خشیته بینهر.

5- ئەنجامى گشتى
له ئەنجامى ئەم توپژینه وهیه گه یشتینه ئەم خالانهى خواره وه:

- 1- شیواز و ته‌کنیکی نووسین له ریکلام بۆ ههر به‌ره‌مه‌یک له بازاری ئه‌لیکترۆنی کاریگه‌ری راسته‌خۆی هه‌یه له‌سه‌ر به‌رهودان و بلاووبونه‌وه‌ی به‌ره‌مه‌که له بازار و له نیوان به‌کاربه‌راند.
- 2- تا چه‌ند تیکستی سه‌رنجراکیش و دیزاینیکی به‌رچاو بۆ ریکلامی به‌ره‌مه‌که بکری‌ت ئه‌وه‌نده به‌ره‌مه‌که پیرفروشتەر ده‌بێت.
- 3- گرینگی دان به‌نوسینی (کلێکه‌وشه‌کان، ناوینشانی سه‌ره‌کی و لاوه‌کی، ریزبه‌ندی و به‌ش به‌شکردنی باب‌ه‌ت و په‌ره‌گرافه‌کان هه‌روه‌ها دانانی لینیکی باب‌ه‌تی په‌یوه‌ندیدار). زیاتر سه‌رنجی به‌کاربه‌ر راده‌کیشی‌ت.
- 4- به‌کاره‌ینانی وشه‌ و ده‌سته‌واژه‌ی نوێ و سه‌رده‌میانه به‌جۆرێک که‌ داه‌ینان و هونه‌رکاری تیدا په‌یره‌بکری‌ت، گه‌شه‌سەندن و به‌ره‌وپیشبردنی بازاری‌سازی ئه‌لیکترۆنی سه‌رکه‌وتنی زیاتر به‌ده‌ست ده‌ه‌ینری‌ت به‌سه‌ر رکابه‌ره‌کان له بازاری کاردا.
- 5- که‌سی دیزاینه‌ر و نووسه‌ری تیکستی ریکلام له‌سایت و پێگه‌ ئه‌لیکترۆنییه‌کان شاره‌زاییه‌که‌ی باشیان هه‌بێت له‌ته‌کنیکه‌ نوێ و سه‌رده‌میانه‌ی ریکلامی ئه‌لیکترۆنیدا.
- 6- داه‌ینانی ده‌سته‌واژه‌ و رسته‌ی نوێ بۆ وه‌سفکردنی به‌ره‌مه‌که به‌شیویه‌کی سه‌رنجراکیش و جوان به‌لام هاوتا له‌گه‌ل کوالی‌تی و جۆری به‌ره‌مه‌که بێت.
- 7- دیزاینه‌ری ریکلامه‌که به‌وردی جۆر و ره‌نگی فۆنت و باکگراوه‌ند و تیکستی جولاو له‌نووسیندا به‌کاربه‌ینی‌ت به‌شیویه‌که‌ دره‌وشاوه‌ و به‌رچاو بێت که‌ به‌ئاسانی چاوی به‌کاربه‌ر بکه‌وێته‌ سه‌ر.
- 8- دیزاینه‌ر و نووسه‌ر ده‌بی زۆر به‌وریاییه‌وه‌ مامه‌له‌ له‌گه‌ل جه‌ماوه‌ری به‌ئامانجگیراو و جۆری به‌ره‌مه‌که بێت و به‌پێی سروشت و تایبه‌تمه‌ندی جه‌ماوه‌ره‌که کاربکری‌ت.

6- پێش‌نیاز:

- هه‌ر سێ سایتی ئه‌لیکترۆنییه‌ کوردییه‌کان (ئاویژه، شار، کپین و فروش) گرینگی زیاتر به‌لایه‌نی خاڵیه‌ندی و به‌کاره‌ینانی وشه‌ و ده‌سته‌واژه‌ی کورت و کلێله‌ وشه‌کان بۆ زیاتر سه‌رنجراکیشانی خوێنه‌ر و به‌کاربه‌ران بۆ باب‌ه‌ته‌کان.
- هه‌ر سێ سایتی ئه‌لیکترۆنییه‌ کوردییه‌کان (ئاویژه، شار، کپین و فروش) هه‌ول‌بدن لینکی په‌یوه‌ندیدار به‌باب‌ه‌تی به‌بازارکراو زیاتر به‌کاربه‌ه‌ینن تاکو‌ هاوکاری زیاتر له‌سه‌رنجراکیشانی خوێنه‌ر و به‌کاربه‌ران بکات.
- رۆلی دیزاینه‌ر زیاتر به‌کاربه‌ری‌ت له‌کاری هونه‌رکاری و دیزاینی باب‌ه‌ته‌کانی به‌بازارکراو تاکو‌ زیاتر سه‌رنجی ره‌کابه‌ران رابکیشی‌ت.

7- راسپارد:

بۆ ئه‌وه‌ی زیاتر سه‌رنجی به‌کاربه‌ر بۆ بابته‌کانی رێکلام و به‌بازاکردنی ئۆنلاین رابکێشیت باشتتر وایه زیاتر سوود له پێشکه‌وتنه‌کانی ته‌کنه‌لوژیا وه‌ربگه‌یه‌یت و به‌کارهێنان و فێربوونی کارمه‌ندان زیاتر بۆ پروگرامه نوێیه‌کان و قیژژنه تازه‌کانی پروگرامه‌کانی دیزاین و نووسینی ئه‌لیکترۆنی راهێنان بکړی.

8- سه‌رچاوه‌کان:

- 1- ئاریانا ئیبراهیم، 2018، دیزاینی رۆژنامه‌وانی، چ: زانکۆ، هه‌ولێر، 107، 22.
- 2- بشیر عباس العلق، 2002، التسویق عبر الانترنت، دار المناهج، عمان، اردن، 11.
- 3- عبود نجم، 2004، الادارة الالكترونية الاستراتيجية والوضائف والمشكلات، دار المریخ، السعودية. 23.
- 4- علي عبدالفتاح كنعان، 2008، الصحافة الالكترونية، عمان، دار اليازوري، 61.
- 5- الطائي، حميد وأخرون، 2006، الاسس العلمية للتسويق الحديث، دار اليازوري، عمان، الاردن، 338.
- 6- د.المعز بن مسعود، 2016، الصحافة الورقية العربية صراع البقاء ورهانات الرقمية، كتب pdf، جزيرة نيت، 15.
- 7- اريانا ابراهيم، 2019، الكتابه الالكترونيه، مط: الجامعه، اربيل، 33.
- 8- عه‌بدولسه‌لام نه‌جمه‌دين عه‌بدوللا، 2018، شروقه‌ کرنا زمانێ رێکلامێن بازگانی، چ: 1، زاخو-ده‌هۆک، سه‌نته‌ری زاخو بۆ شه‌ کۆلێن کوردی، 57.

2/7- چاوپێکه‌وتن:

- 9- به‌رێوه‌به‌ری سایتی ئاوێزه-شار-کرینوفروش رێکه‌وتی (2019/11/21).
- 10- ئەندام عومه‌ر، سه‌روکی رێکخراوی تیک ئای، له رێکه‌وتی 2019/11/23، هه‌ولێر.

3/7- نامه‌کان:

- 11- ابراهيم قعيد، 2017، الترويج الالكتروني و دوره في سلوكيات المستهلك تجاه المنتج المقدمة من طرف المؤسسة الاقتصادية، رسالة ماجستير، قاصدي مباح، الورقة، جزائر. 31.

4/7- سايتەکان

- 12- أحمد العمراوي، 2017، الاعربي، القراءة والأثر: عن الكتابة والقراءة والمحترفات الابداعية، ئونلاين، في 2019/11/20 <https://www.alaraby.co.uk/diffah/herenow>
- 13- منال سجيبي، 2017، مكة نيوز بيبار، أسرار الكتابة في منصات التواصل الاجتماعي، ئونلاين، في 2019/11/19 <https://makkahnewspaper.com/article/620025>
- 14- هاني القرجولي، 2017، موزن، صناعة المحتوى لمواقع التواصل الاجتماعي خطوة بخطوة، ئونلاين، في 2019/11/18 <https://www.mozn.ws/10135>
- 15- عثمان كباشي، 2016، الجزيرة، كيف نكتب للصحافة الرقمية، ئونلاين في 2019/11/18 <http://institute.aljazeera.net/ar/ajr/article/2016/11/16112474738121.html>
- 16- كادو براك، 2017، أهمية التصميم في التسويق الرقمي أونلاين، هوت مارت، ئونلاين، في 2019/11/17 <https://blog.hotmart.com/ar>
- 17- سها ساهي، 2017 كيف نقوم بتصميم الاعلان، ثقف نفسك، ئونلاين، في 2019/11/20 <https://www.thaqafnafsak.com/how-to-design-advertisement.html>
- 18- برجيه، 2017، التسويق الالكتروني، شبكة موضوع، ئونلاين، 2019/11/22

<https://mawdoo3.com/%D8%A7%D9%>

19- - Aitnews، 2006، الصحيفة الإلكترونية والموقع الإلكتروني، ئونلاين، في 2019/11/22
[/https://aitnews.com/2006/03/06/3802](https://aitnews.com/2006/03/06/3802)

20- إبراهيم علي رابعة، 2016 الكتابة كعمليات عقلية أدائية، ئونلاين، في 2019/11/22

https://www.alukah.net/literature_language/0/101745/

21- YOURDICTIONARY، 2014، DEFINITION OF CREATIVE WRITING، ONLINE،
<HTTPS://WWW.GOOGLE.COM/URL?WEB&CD=1WRITING.HTML&>

22-James Debono، 2012، 5 of the Biggest and Still the Best Online Advertising Methods، online، at 23/11/2019. [https://www.business2community.com/online-marketing/5-of-the-](https://www.business2community.com/online-marketing/5-of-the-biggest-)

23-ELISABET PARERA، 2017، INTERNET ADVERTISING INTRODUCTORY GUIDE، ONLINE، AT 24/11/2019،
<HTTPS://POSTCRON.COM/EN/BLOG/INTERNET-ADVERTISING/>

24- WEBFX، 2018، BEST ONLINE ADVERTISING STRATEGIES، ONLINE، AT 23/11/2019،
<HTTPS://WWW.WEBPAGEFX.COM/INTERNET-MARKETING/BEST-ONLINE-ADVERTISING-STRATEGIES.HTML>

25- JOHN E LINCOLN، 2018، ONLINE ADS YOU SHOULD BE CONSIDERING IN 2018، ONLINE، AT 15/12/2019، <HTTPS://IGNITEVISIBILITY.COM/ONLINE-ADS/>

Advanced Writing Techniques in E-Onlin Marketing

Descriptive Analeticy Study for Aweza – Shar – Krenufrosh web

Ass.prof: Dr. Aryana Mohammad

Department of Media/ College of Arts /Salahaddin University, Erbil- Iraq

dr-aryana@live.com

Keywords: (Methods, electronic writing, marketing, websites, Language and writing literature).

Abstract: This research is an attempt to present advanced and new writing methods in marketing and electronic speaking and present them in an artistic and literary manner to attract the consumer, as one of the imperatives of advancing technology and means of communication so that it has taken the editorial side of it as well, and with the aim of using modern and modern technologies in the text as it is known the emergence of the Internet and the establishment Social networking sites have become a source for the development of shopping and the world of reclamation, and a new concept has emerged which is (online marketing) as an influential and independent work. From this perspective, the text and writing style used in electronic reclamation marketing is important in presenting the product and how the consumer is attracted to it. Therefore, we decided to look at the creative writing of the product's electronic advertising text on how to use influential and new words and phrases, the opening word and the main and sub headings as well, so that it affects the consumer's decision to purchase the material, as well as if the text is moving and be prominent and more attractive, in addition to Colors, background, accompanying pictures and calligraphy quality have a big role in how to display and design the product. Therefore, it must be taken into account in the process of displaying the advertisement text, so that it includes creativity and artisticness in it during the design process and is a factor for competition. This research was prepared according to the descriptive approach in order to introduce the reader to the most important and innovative methods in electronic marketing. This research includes an introduction and three sections that contain the general framework of the research and the presentation of the most important modern creative methods in writing the electronic advertising text and an analysis of some examples. In the result, we concluded that the methods and techniques of writing in reclamation for any product in e-marketing have a direct impact on the development and spread of the product among consumers and among competitors, and the more attractive the text has a vivid color, and a prominent design for the beholder, the product is more salable.

اسالیب الکتبته المتقدمة في التسويق الکتروني (اونلاين)

دراسة وصفية تحليلية لموقعي الاعلان اويژه و شار و کرين و فروش

ملخص: هذا البحث هو محاولة لعرض اساليب الکتبته المتقدمة والجديدة في التسويق والريکلام الکتروني وعرضها بشكل فني وادبي لجذب المستهلك، كاحدى ضرورات تقدم التكنولوجيا و وسائل الاتصال بحيث اتخذت الجانب التحريري منه ايضا، و بهدف استخدام

التقنيات الحديثة و العصرية في النص فكما هو معروف ظهور الانترنت و تأسيس المواقع و الشبكات الاجتماعية اصبح مصدرا لتطور التسوق و عالم الريكلام، وظهر مفهوم جديد هو (online marketing) كعمل مؤثر و مستقل، من هذا المنظور يعتبر اسلوب النص و الكتابة المستخدمة في تسويق الريكلام الالكتروني له اهميته في عرض المنتج و كيفية جذب المستهلك له. لذلك ارتأينا ان نبحت في الكتابة المبدعه للنص الاعلاني الالكتروني للمنتج في كيفية استخدام الكلمات و العبارات المؤثرة و الجديدة و الكلمة الافتتاحية و العناوين الرئيسية و الفرعية ايضا، بحيث يؤثر على قرار المستهلك للمادة في شراءه، كذلك اذا كان النص متحرك يكون بارزا و اكثر جاذبية، اضافة الى الالوان و الخلفية و الصور المرافقة و نوعية الخط لهم دور كبير في كيفية عرض و تصميم المنتج. لذلك يجب ان يراعى في عملية عرض النص الاعلاني بحيث يتضمن الابداع و التفنن فيه اثناء عملية التصميم و يكون عاملا للمنافسة. اعد هذا البحث حسب منهج الوصفي بهدف تعريف القارئ باهم الاساليب المتقدمة و المبدعة في التسويق الالكتروني. يتضمن هذا البحث على مقدمة و ثلاثة اقسام يحتوي على الاطار العام للبحث و عرض اهم الاساليب الحديثة الابداعية في كتابة النص الاعلاني الالكتروني و تحليل لبعض الامثلة. في النتيجة توصلنا الى ان اساليب و تقنيات الكتابة في الريكلام لاي منتج في التسويق الالكتروني يكون له تأثير مباشر على تنمية و نشر المنتج بين المستهلكين و بين المنافسين، وكلما كان النص اكثر جاذبية و ذو الوان زاهية و تصميم بارز للناظر يكون المنتج اكثر قابلية للبيع.